

*Az I. Nemzetközi Roma Világkongresszus 50 éves,
és a Magyar Pünkösdli Egyház Országos Cigánymisszió
25 éves évfordulója alkalmából szervezett,*

szakmai konferenciával egybekötött jubileumi
rendezvényen elhangzott előadások, beszédek.

Békés, 2021. november 17.

**Az I. Nemzetközi Roma Világkongresszus 50 éves,
és a Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió
25 éves évfordulója alkalmából szervezett,
szakmai konferenciával egybekötött jubileumi
rendezvényen elhangzott előadások, beszédek.**

Tartalomjegyzék

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó: Köszöntés, felvezetés	2.
Durkó Albert: 25 év	4.
Dr. Takács Árpád: Köszöntő	12.
Sztojka Attila: Az esélyteremtés eszköztrendszere	18.
Langerné Victor Katalin: Hiánypótló szolgáltatások bevezetése és fenntartható működtetése	30.
Surman László: A gyülekezetek életváltozást motiváló, megtartó és közösségformáló ereje	40.
Berki András: A 25 éves misszió gyümölcsei, és a fejlődés útja	45.
Péter Pál: Felelősségvállalás a mélyszegénységben, a gyülekezetek és a SZERETETPONTOK összefogása.....	50.
Rézműves Miklós: Civilek a közösségépítésben, és a vallási egyesületek szerepvállalása	55.
Patkás Rita: Útkereső köznevelés, felnőttoktatás, képzés és kiegészítő támogatások	59.
Fazekas Hajnalka: Rászorulóknak megsegítése, romák, cigányok foglalkoztatása a szociális szférában, és a szociális segítő szolgálat jó gyakorlata	65.
Dr. Szilágyiné Morár Ildikó: Zárszó	73.

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó

kommunikációs és marketing vezető
Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

A Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm önöket a Nemzetközi Roma Világkongresszus 50 éves, és a Pünkösdi Cigánymisszió 25 éves évfordulója alkalmából szervezett szakmai konferenciával egybekötött jubileumi rendezvényen. Köszönjük, hogy elfogadták meghívásunkat.

Külön, nagy tisztelettel köszöntöm:

- Sztojka Attila roma kapcsolatokért felelős kormánybiztos urat;
- Langerné Victor Katalint, társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár asszonyt;
- dr. Szakács Ferenc Sándort, a szakterület egyházi és civil ügyekért felelős koordinátorát;
- dr. Takács Árpádot, a Békés Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízottat;
- Szbellédi Zoltánt, a Békés Megyei Önkormányzat alelnökét;
- Kálmán Tibort, Békés Város polgármesterét;
- a jelenlévő településvezetőket, önkormányzati képviselőket;
- partnereinket a Szegedi Tudományegyetemről;
- a cigány közösségek, nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek, intézmények vezetőit;
- a sajtó képviselőit;
- és minden megjelent kedves vendégünket.

Rendezvényünket két dicsérettel kezdjük. Hallgassuk meg Bodoczki Ernő és zenekara előadásában az „Emlékezzél meg az Úr jóságáról” és „Te vagy a kösziklám” című dalokat. A zongoránál Bodoczky Júda, énekel Lakatos Rudolf, nagybőgőn játszik Bodoczki Ernő.

50 és 25 éves évfordulóra emlékezünk és ünneplünk. 1971-ben, 50 évvel ezelőtt került sor az I. Roma Világkongresszusra, és 1996-ban, 25 évvel ezelőtt indult el hivatalosan a Magyar Pünkösdi Egyház Cigánymissziója, ami mára már országos hálózatban, önálló jogi személyként működő szervezetté vált.

Amellett, hogy mindkét esemény a roma közösség elismeréséről szól, fontos kapcsolódás, hogy az 1971. április 8. és 12. között sorra kerülő I. Roma Világkongresszust India kormánya és egyes pünkösdi cigány közösségek kezdeményezésére az Egyházak Világtanácsa szervezte. Elindult és hivatalossá vált a kormányzatok, a cigánység és az egyházak szoros együttműködése.

Az akkori kongresszusra 23 országból érkeztek a küldöttek, és olyan döntéseket hoztak a cigányság történelmében, mint a Földön élő különböző néven ismert cigány népcsoportok közös elnevezése, nemzetük hivatalos elnevezése a roma; elfogadták a cigányok nemzeti jelképeit: a zászlót, a Himnuszt és a jelmondatot „Fel cigányok!”. Továbbá a nyelvvel és ünnepnapokkal kapcsolatos megállapodások mellett eldöntötték még, hogy a különböző cigány népcsoportok egymást kölcsönösen testvérként fogadják el, és ugyanazon nemzet tagjainak tekintik magukat.

Minden bizonnyal ezekhez az elvekhez csatlakoztunk mi is mindannyian: kormányzat, cigány közösségek és egyházak, akik kölcsönösen testvérként fogadjuk el egymást, és ugyanazon keresztény nemzet építő tagjainak tekintjük magunkat.

Most pedig a házigazda Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió nevében felkérem Durkó Albert misszióvezetőt, ossza meg velünk ünnepi gondolatait.

Durkó Albert

misszióvezető

Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

Huszonöt év. Tíz éves voltam, amikor megérintett az Isten, aztán betöltött önmagával. Tele voltam tüzzel és erővel, és bár félenk és visszahúzódó gyerek voltam, a nagy gyülekezet elé álltam, és elmondtam az embereknek, hogy meg kell újulni, Istenhez közel kell jönni, és mindenkinek át kell élni azt, amit én tíz évesen átéltem.

Negyvenöt év telt el azóta, és újra és újra megérint az Isten, aztán betölt önmagával. És tele vagyok tűzzel és erővel, lelkesedéssel, és bár belül még mindig félnék, kicsi gyerek vagyok, szeretek félrehúzódni, szeretek valahol messze lenni a tömegtől és hallgatni és nem beszélni. De mégis el kell mondjam újra és újra huszonöt év isteni csodálatos tetteit, Isten csodálatos munkáját, amelyet tett az életünkben, amelyet tett az Országos Cigánymisszióban.

Emlékezünk – az első énekünk arról szólt, hogy „Emlékezzél meg az Úr jóságáról!” Megemlékezünk az Úr jóságáról, megemlékezünk az ő szeretetéről, az ő oltalmáról, megemlékezünk az ő hűségéről, az ő megtartó kegyelméről, amellyel lehajolt hozzánk. Megemlékezünk a cigány néphez való különös hozzáállása, kegyelme és szeretete iránt. Igen, viharokat éltünk át és élünk át, de ő a mi erős várunk. Amikor szélvész dúl, akkor karjába zár, és amilyen távol van napkelet napnyugattól, olyan messze veti el a mi vétkeinket, és nem fogy el irgalma népe iránt.

A cigánymisszió története és mindennapjai tele vannak csodákkal és természetfeletti dolgokkal, amiket egyikünk sem tudott volna elérni. Mindennap van valami olyan különleges, amiért megállunk, és azt mondjuk, hogy „Ez megtörtént? Ez velünk történt meg? Ez körülöttünk történt meg?” És igen, emberek élete változik meg az evangélium ereje által: kijönnek a rabságból, kijönnek a kábítószer fogságából, a dílerek megtérnek, bűnözők térnek meg, erőszakos emberek fogadják életükbe Krisztust, és megváltozik az életük, egy teljes életváltáson mennek keresztül.

Köszönöm szépen a zenét... De még menjen, mert még fogok erről beszélni, úgyhogy menjen csak... Ők is izgulnak, nemcsak én.

Emlékezünk. 1996-ban kaptam a meghívást arra, hogy indítsam el a Pünkösdi Cigánymissziót, és mint az egyház egyik önálló missziós szervezete, három gyülekezettel kezdtem meg az országot járni. Akkor harminc éves voltam, hetven kiló, és Trabantom volt. Nagyon sokat utaztam vele, és Kántorjánosiban volt talán az első nagyobb, hosszabb utam, ott volt egy nagyon eleven cigány gyülekezet, és elmentem bemutatkozni, hogy „Hát, íme, itt vagyok és én vagyok az, akiről már biztosan hallottak valamit”. És amikor elmentem hozzájuk, akkor egy nagy összejövetelt tartottak a sportpályán, a cigánytelep közelében. Ott volt több száz cigány ember, mindenféle felekezettől, környékből, Szabolcsból összehívták a cigányokat, és egész napos alkalmat tartottak. Megjelentem, bemutatkoztam, fiatalembertként fölmentem az ácsolt színpadra, és azt kértem az ottani cigány vezetőktől és az egybegyűlt cigány emberektől, hogy itt vagyok és imádkozzanak értem, áldjanak meg. Letérdeltem, rám tették a kezüket, és az egész gyülekezet kinyújtotta a kezét és megáldott, és így indult el a szolgálatom. Rézműves Mihály, Feri pásztor volt akkor ott, aki velem indult, aki fogadott, befogadott, és azóta is vele együtt is dolgozunk Isten országa építésében. Így indult tehát '96-ban szervezeten a Cigánymisszió. Természetesen már előtte is nagyon sok minden történt, sok cigány ember jött Jézushoz, de szervezeten és tudatosan így, 25 évvel ezelőtt indítottuk a missziót, Magyarországon elsőként az egyházak között. Minden hála és minden köszönet ezért az Istené.

Rengeteg vihart éltünk meg természetesen, sok-sok nehézségen és nyomorúságon is keresztül kellett, hogy menjünk, háborúságokon, de mindeddig megtartott és megerősített az Úr, és hiszem, hogy ezután is ezt fogja tenni. Ezért teljes szívemmel éneklek és énekeltem és mondom és hirdetem és ajánlom mindenkinek, aki nem ismerné még őt személyesen – ez a zene ment, és ezt énekelték: „Te vagy a kősziklám, oltalmam szélvészben, veszélyek közt támaszom, aki megtart engem, mert benned bízom én, benned bízom én, velem vagy, s ez ad erőt, kegyelmet, és ez elég nekem.” És azt hiszem, hogy ez a kegyelem az, ami megtartott eddig, és ez a kegyelem elég nekem. Ez a kegyelem tartott meg, és ez a kegyelem fog megtartani ezután is, bármi következik. Két fő dolgot kaptunk Istentől, ami meghatározza az irányunkat és a mindennapjainkat. Az egyik az, hogy Isten különleges módon hajol le a cigány néphez, és olyat fogunk látni, amit még a korosztályunk, vagy ebben a korban még nem láttunk, egy nagy ébredési hullám fog elindulni a cigány nép között, és nem csak itt Magyarországon, hanem szerte Európában.

Tizenévvvel ezelőtt a Keresztény Cigány Népfőiskola – mert ilyenünk is volt, Keresztény Cigány Népfőiskolánk –, amerikai támogatást kaptunk, vagy kértünk és kaptunk. De ahhoz, hogy kapjunk, ahhoz egy nagy felmérést kellett végeznünk, hogy hány cigány ember van Magyarországon, akik gyülekezethez tartoznak és gyakorolják az ő hitüket; és mi a középtávú célunk, mi a hosszú távú célunk. Ott, akkor egy nagyon komoly kutatásba kezdtünk. Felkerestük a protestáns egyházakat, akik nyitottak voltak arra, hogy fogadjanak bennünket, és így a protestáns egyházak körében kezdtük el a felmérést, és ők küldtek el azokba a gyülekezetekbe, ahol cigányok vannak, és aztán

továbbküldtek azokba, ahol tudják már, hogy a helyi gyülekezetek hol vannak.

Szóval végigjártuk az egész országot ilyen módon, és azt gondolom, hogy elég pontos felmérést végeztünk. Akkor, tizenévvvel ezelőtt 3250 gyülekezetbe járó, a hitét gyakorló cigány embert találtunk, 3250-et. Nem egy nagy szám, de akkor Isten nagyon határozottan szólt a szívemhez, és nagyon erősen éreztem, és azt mondta az Isten, hogy ez a szám, a 3250, ez egy mag. És ez a mag, ha el van vetve, az evangélium szerint harminc-, hatvan- vagy százannyi terem, de másik evangéliumban ez csak százszoros termést jelent. Azt mondja az ige tehát, hogyha elvetjük a magot, akkor az százszoros termést hoz. És nagyon határozottan Isten azt mondta: 3250 cigány emberből 325 ezer cigány megtért újjászületett ember lesz, és ezt hirdetem. Akárhova mentek a gyülekezeteinkbe, akárhova mentek az országban, mindenütt ezt fogjátok hallani, mindenki ezt fogja mondani, mert hirdetjük, és nemcsak hirdetjük, hanem tudjuk, hogy ha Isten valamit megmondott – ez a hitem –, ha Isten valamit megmondott, akkor azt nemcsak megmondta, hanem az már megvan, őnála már megvan. Hogy pontosan mikor fog elérkezni, nem tudom, de nála már megvan. Úgyhogy arra készülünk, hogy 325 ezer cigány embert hogyan fogunk tudni majd kezelni, és hogyan fogjuk tudni megtartani őket, hogy mindazt, amit el kell végezniük, elvégezzék. Na, ezt nem szépen fogalmaztam.

Nagyon sűrűn elmondom ezeket a dolgokat, és az alapszaktóm szerint vízügyes vagyok, és megtanultam azt, hogy amikor árvizet várunk, vagy tudjuk, hogy árvíz lesz, nem akkor kell gátakat építeni, amikor már árvíz

van, nem akkor kell védműveket építenünk, és nem akkor kell műtárgyakat csinálnunk, hanem már sokkal hamarabb, amikor a legnagyobb szárazság van. Amikor úgy tűnik, hogy semmi sincs, amikor alig van egy kis víz a folyóban, no, akkor kell fölkészülni, hogy jönni fog az áradás, és víztározókat építek, és gátakat emelek, és védműveket csinállok, és felkészülök arra, mert tudom, hogy el fog jönni.

Én tudom, hogy el fog jönni a 325 ezer, és ezért kötünk megállapodásokat egyetemekkel, ezért dolgozunk együtt önkormányzatokkal, cigány önkormányzatokkal, települési önkormányzatokkal, megyékkel, kormányhivatalokkal és mindenkivel, aki ezért az ügyért tenni akar. Mert hisszük, hogy olyan tömeg és olyan cigány tömeg lesz, akiknek szükségük lesz segítségre és szükségük lesz ahhoz, hogy felépüljenek, ha megtér, akkor már nyitott arra, hogy változzon az élete. Mint ahogy az újszülött csecsemőt meg kell tanítani sok mindenre, ahogy az unokámat tanítjuk mászni, hogy hogyan is kell mászni, meg hogyan is kell dolgokat csinálni, és szépen fejlődik fokról fokra. Az újjászületés is, a megtérés is valahogy egy ilyen új kezdet, ahol meg kell tanítani arra, hogy hogyan kell élni az életet, és ebben szükségünk van egymásra. Azt gondolom, hogy egy nagyon szerencsés és áldott helyzetben vagyunk most és itt, és most szeretném megköszönni helyettes államtitkár asszonynak.

Kedves Kata! Nélküled nem igazán lehetnék itt, és nem igazán lehetne a cigány helyzet olyan Magyarországon amilyen. Amit elértetek, és amit elkezdtetek, amit csináltatok, azt gondolom, hogy példaértékű, és nagyon köszönöm. Köszönöm azt a szeretetet, azt a

szívet, amellyel a cigányok mellett állsz, és ahogyan szolgálod a cigány népet, és tényleg szolgálod.

Kedves Attila! A titulusaid, azok is nagyon fontosak. De amit letettél te is az asztalra, és ahogy képviseled a cigányokat cigány emberként, példaadóan, ami lehetőség most a kezekben van, és amit már eddig is bizonyítottál, azt gondolom, hogy egy olyan erő a cigányság számára, olyan erő Magyarország számára, ami Istentől jött, Istentől kapott feladat.

És mind a ketten Istennek áldott emberei vagytok, és köszönöm, hogy vagytok, és köszönöm, hogy szolgálhatunk együtt, veletek együtt.

A másik dolog, a fő dolog, amit Istentől kaptunk – és most már rövid leszek. Hiszen ez is egy nagyon fontos terület, hogy Isten királyságát képviseljük ott, ahol vagyunk. És hogyha Isten királyságát képviseljük, az azzal jár elsősorban, hogy elfogadjuk magunkat olyannak, amilyenek vagyunk. És a cigány embereknek, azt gondolom – és nem csak a cigány embereknek, sokszor mi magunk is küszködünk ezzel –, mindannyiunknak szükségünk van arra, hogy elfogadjuk önmagunkat. Sőt, ne csak elfogadjuk önmagunkat, hanem lássuk a mi küldetésünket, a mi elhívásunkat, hogy Isten hívott el bennünket, és Isten küld bennünket. És mi, akik vele találkoztunk, az ő országának a képviselői vagyunk, az ő országának a polgárai és követői vagyunk – és ez azzal jár, hogy hűségesek legyünk ott, azon a helyen, ahova Isten állított bennünket.

Azt látom, hogy a cigányok tömegei Isten királyságának vetik alá magukat, és becsületes ácsok lesznek, becsületes szakmunkások lesznek, becsületes kormányhivatalnokok lesznek, becsületes

politikusok lesznek, becsületes bírók lesznek, becsületes orvosok lesznek, és az életnek minden területén ott lesznek, és az élet minden területén tudják képviselni azt az evangéliumot, azt az örömezenetet, azt a hitvallást, amely stabillá teszi az embert, stabillá teszi a családot, és stabillá teszi a nemzetet. Ha nincs ellensúly, ha nincs tőkesúly a hajón, akkor az nagyon hamar felborul.

Az evangélium, Isten királyságának ereje viszont olyan tőkesúly, amely stabillá teszi az életet, és hiszem, hogy a cigányok ilyenek, ilyenek lesznek. És ők, akik eddig elnyomottak voltak, akik eddig hátul voltak, akik eddig lenézettek voltak, Isten azt mondja, hogy tetszik neki, hogy sok utolsóból lesz első, és sok elsőből pedig utolsó. Az, hogy most mi a rend, az egy dolog, de tetszik az Istennek, hogy ezt a rendet megváltoztassa. Tetszik az Istennek, hogy a cigányok legyenek olyanok, akik elől vannak, akik példát adnak, akire mindenki felnéz, és akire azt mondják, hogy igen, én követni akarom őt, igen, én követni akarom az ő hitét. Igen, akkora utat tett meg lenről föntre, hogy ezt nem lehetett emberi erővel megtenni, én követni akarom őt, és látni akarom azt, hogy mi történik az ő életében, és akarok én is ezen az úton menni.

Emlékezünk tehát és előre tekintünk: Isten hívott, ő küldött, ő megtart bennünket, és ő a jövőt is meg fogja áldani. És bármi van, és bármi lesz, mi akkor is hiszünk, én akkor is hinni fogok, hiszünk, és mégis remélünk.

Isten áldjon meg mindannyiunkat, hogy igazi áldást, erőt és bölcsességet vehessünk tőle, és nagyon köszönöm mindenkinek, hogy velünk együtt ünnepelt. Isten áldjon meg mindenkit, köszönöm szépen.

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Köszönjük szépen.

Kedves Albert! Engedd meg, hogy itt, most, programon kívül csak annyit mondjak, hogy mi, a munkatársaid ebben a hitedben minden erőnkkel segítünk téged. Azt gondolom, mindannyiunk nevében ezt mondhatom.

Köszönjük, hogy elfogadta a meghívásunkat dr. Takács Árpád kormány megbízott úr. Kérem szépen köszöntője megtartására.

Dr. Takács Árpád
kormány megbízott
Békés Megyei Kormányhivatal

Köszönöm szépen.

Nagyra becsült Kormánybiztos Úr, Államtitkár Asszony, Misszióvezető Úr, Főigazgató Úr, Alelnök Úr, Polgármester Úr, tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Békés Megyei Kormányhivatal nevében tisztelettel köszöntöm önöket a mai kettős jubileumi rendezvényen. Nagyon sok gondolat van bennem, nem is tudom elmondani, hál' Istennek, mert sokáig tartana. Nagyon megérintett az ének, nagyon megérintett, amit mondtál, és nagyon felemelő volt, amit hallottunk, és jó itt lenni, jó érzés itt együtt ünnepelni.

Amikor jöttem be, akkor – mondhatom így talán – mondtam Albertnek, hogy olyan jó ide bejönni, mert jó ez az épület, olyan jó kisugárzása van, a múltkor is láttam és most is. Azt mondta nekem, hogy ez a lelkeletből fakad, ez a Lélek kisugárzása. És valóban igaz, hogy ahogy a rómaiak mondták: „genius loci”, minden helynek van egy szelleme, és ennek a helynek is van szelleme, és át van itatva, át van hatva, mert itt valódi misszió folyik, valódi tevékenység folyik, és olyan vállalásokat végeznek, amely 25 évvel ezelőtt elképzelhetetlen volt.

Ötven évvel ezelőtt meg aztán pláne elképzelhetetlen volt, és eltelt ötven esztendő, két emberöltő, és az ötven esztendő alatt a fiatal csikókból öreg, csontos ló lett, de a hit az maradt. És nagyon fontos a hitünk, mert ha nincs hitünk, akkor elvesztünk, ha nincs hitünk, akkor nincs reményünk, és ha nincs reményünk, akkor nincs szeretetünk, és ha nincs szeretet bennünk, akkor nincs fejlődés. Erről is szól vélhetően a mai nap.

Nagyon sok mindenről készültem, hogy elmondom, de nem fogom, mert teljesen más hangulatot adott annak a száraz beszédnek, amit én szerettem volna elmondani, és úgy gondolom, hogy egyet kell értenünk abban, hogy emlékezni jöttünk ide elsősorban, talán. Emlékezni azokra az időkre, ahogy elindultatok, ahogy tettétek a dolgokat, ahogy tettétek ezt a szent vállalatot, ezt a valódi missziót, és emlékezni arra, hogy milyen sokan vettek részt ebben, és hogyan vált egy kis vihasarki szervezetből egy országos hálózattal rendelkező szervezet, és természetesen az itt lévő vezetők: kormánybiztos úr, államtitkár asszony segítségével, támogatásával, hitével. Itt is bebizonyosodott az, hogy ez egy valódi csapat, és a csapat ereje azért

mégiscsak mindig a vezetőkben van, mert a vezetők hite, elkötelezettsége, céltudatossága garancia arra, hogy betöltse a rendeltetését – a rendeltetés itt nem más, mint a küldetés, az a küldetés, amit vállaltak.

Azzal is egyetértek, hogy igen, kegyelem, mert minden csak kegyelem: a jó is, amit kapunk, és a rosszat pedig azért, hogy abból jó szülessen. Például a mi együttműködésünk is, ami szárba szökken az elmúlt időszak alatt, hiszen megtapasztaltam a saját bőrömen, a sok beszélgetésünkön, amikor lelkesedett végig Albert és a kollégái. Ennek a csapatnak – nevezem így, elnézést kérek, ha így mondom –, ennek a misszióknak inkább az erénye a lelkesedés, a felelősség vállalása, a helyzethez való alkalmazkodás és az alkotás vágya. Az elmúlt 25 esztendőben, azt gondolom, hogy a gondolatokból tetteket hoztak létre, érzéseket, változást, megújulást, és hogyha emlékezünk, akkor tisztelegnünk is kell emellett a változás mellett, vagy változásért, mert, ahogy említettem, a reményből lesz szeretet, a szeretetből hit és a hit hozza – vagy fordítva – a megújulást, és a fejlődő közösségeket, amelyre olyan nagy szükségünk van ma.

Azért, ha már leírtam egy-két dolgot, csak elmondom, mert ugye az elesettek gyámolítását, a leghátrányosabb helyzetűeknek a támogatását tűzték zászlójukra ezelőtt 25 évvel. De közben hitéleti, szociális, kulturális, foglalkoztatási kérdésekkel is foglalkoztak, és saját jogon nyert ez a misszió polgárjogot, ha lehet így fogalmazni kicsit. Én azt gondolom, hogy aki kétszer ad, az gyorsan ad, éppen ezért lehet ez a jelmondata, vagy lehet ez a küldetése is a cigánymisszióknak, vagy a krédója is egyben, mert a kis Viharsarokból, ahogy kifejlődött, ahogy

átfejlődött, ahogy átalakult, ahogy átlényegült, az azt hiszem, hogy mindenki számára nagyon fontos üzenetet is tartalmaz.

Rézműves Melinda, az ismert és elismert roma etológus azt írta, hogy „Napjainkban egyre nagyobb szükség van arra, hogy a gyerekeknek megadjuk, a felnőtteknek pedig visszaadjuk a tudásukat saját identitásukról, a méltóságuk megőrzése érdekében. Ahogyan a két- vagy többnyelvűség gazdagságot jelent az embernek, úgy a kisebbségi lét is adhat vállalható öntudatot, kulturális gazdagságot, büszke állampolgárságot.” Azt gondolom, hogy ez túlpontos elemzés, aligha lehetne ezt jobban kifejezni.

Azt hiszem, hogy mégis, ebben a körben is meg kell emlékeznünk Szent Istvánról, hiszen az ő hite, az ő munkássága is kihat erre, amikor azt írta Imre hercegnek, hogy „az egynyelvű és egyszokású ország gyenge és esendő”, és több száz éves együttélésünk itt a Kárpát-medencében a legékesebb bizonyítéka ennek. Együtt, és azt hiszem, hogy kimondhatom, egymást építve váltunk erősebbé, sokszínűségben is egységes nemzetté, és ahogy elhangzott a bevezetőben, hogy testvérként köszöntik egymást.

Szeretném testvérként együtt köszönteni a kollégáimmal együtt, akik itt vannak, ezt a missziót. Szeretném, ha testvérként éreznénk át azt, hogy egy a sorsunk, közös az utunk, és a következő időszakban is, ahogy eddig is szeretnénk az együttműködésünket följánlani. Hiszen nemcsak a foglalkoztatáspolitikai, meg oktatási, meg kulturális kérdésekben vagyunk most együttműködésben, hanem bizony – azt még nem mondtuk el –, hogy a járványügyi helyzetben az Országos

Cigánymisszió igencsak kivette a részét, és tisztelet, köszönet érte, hogy az emberek védelméről is gondoskodtak.

És ha már árvíz, akkor hát én is árvizes voltam egy kicsit, mert katasztrófavédelelnél dolgoztam a Belügynél jó sok évet, és katasztrófavédelemmel foglalkoztam. Valóban igaz, akkor kell fölkészülni, amikor a legnagyobb szárazság van, meg aszály van, meg akkor kell gátakat építeni. Eszembe jutott Márai egyébként, remélem, pontosan fogom idézni, mert nem írtam le, hogy azt mondja, hogy „Csak nem »biztonságban« élni. Mindig várni a vihart és a tűzvészt. S ha beköszönt a vihar és a tűzvész, nem csodálkozni és nem sopánkodni. Nyugodtan mondani: »Itt van.« S oltani és védekezni.” – de legfőképpen felkészülni.

Én köszönöm szépen, hogy itt lehetek. Az elmúlt 25 év 50 év reményt ad arra, hogy a következő 25-50 évben azt a sorsunkat mi magunk fogjuk kovácsolni Isten kegyelméből, és nagyon remélem, hogy az együttműködést folytatni tudjuk. Megtisztelő, hogy itt lehettem, és elnézést, ha sokat beszéltem, de megindított Albert, és egyszerűen nem lehet mást tenni, csak reagálni rá.

Köszönöm a lelkesedéset és a kitartásodat. Szeretném megköszönni Békés megye nevében, hogy kormánybiztos úr és államtitkár asszony ennyire szíven viseli a sorsát nem csak a missziónak, nemcsak a cigányságnak, hanem Békés megyének is, hiszen nem először találkoztunk.

Nagyon szépen köszönöm, megtisztelő.

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Mi is köszönjük szépen kormány megbízott úr szavait, és remélem, hogy nagyon sokat találkozunk még a sok közös munka során, és fejlődünk majd együtt.

Kedves vendégeink, hamarosan kezdődnek a szakmai előadásaink, a szakmai program, de előtte engedjék meg nekünk, hogy bemutassunk egy kisfilmet, mert ebben a filmben képeken szeretnénk önöknek bemutatni azt a sokszínű és értékes tevékenységet, amit végzünk. A filmet Gavra Róbert kollégámmal együtt szeretettel ajánljuk figyelmükbe.

<https://youtu.be/J133J5tlisc>

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Tisztelettel felkérem Sztojka Attila kormánybiztos urat előadása megtartására, amelynek címe: Az esélyteremtés eszköztrendszere.

Sztojka Attila

kormánybiztos, főigazgató
Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Azt szokták mondani, egy előadás alkalmával, vagy egy konferencia esetében az a lényeges, hogy a felütése milyen, mert az valóban megadja az alaphangját. Sőt, hogyha az előadókat befolyásolni akarjuk, akkor... pontosabban nem is befolyásolni, hanem manipulálni akarjuk, akkor sok esetben ezt úgy végzik, hogy tudatosan. Azért ez valamilyen szinten a mai napra is igaz, én úgy érzem, de ez helyénvaló, hiszen egy olyan helyen vagyunk, amelynek az alapja, azt gondolom, az a hit maga.

Hogyha esélyteremtésről beszélünk, akkor valóban talán az a legideillőbb, ha azzal kezdi az ember, hogy az esélyteremtésnek az alapja maga a szeretet. Mindenfajta szakpolitikáról, hogyha beszélünk, akkor az alapja a szeretet, és megkérdézhetik, hogy a politika mennyire szeretetteljes, vagy megkérdézhetik akár azt is, hogy hogyan tud a politika annyira emberi lenni, mint mondjuk egy hitélet. Be kell vallanom önöknek, hogy nem is feltétlenül pusztán csak erről kell, hogy szóljon. Egy jó politika akkor jó politika, amikor az emberekkel foglalkozik szorosán, és csak és kizárólag rájuk koncentrál. De a jó politika akkor is lehet hatékony, vagy pontosabban a jó politikának

akkor van értelme vagy eredménye, ha a jövőbe tekint, és azt mondja, hogy valami mást akarok-e tenni, illetve, hogy az emberek mit szeretnének. Nyilván az, amit az emberek szeretnének, az egyfajta reményt is jelenthet mindnyájunk számára, és a remény adja a jövőképet is.

Amikor készültem a mai alkalommal, akkor vissza kellett tekinteni nyilván, hogyha ötven évvel ezelőtti eseményekre gondolunk, hogy az mit is jelentett a cigányságnak, akár Magyarországon, akár a világon. Az akkor élő cigányságnak nem sok mindent, mert sok esetben nem is tudtak róla. Nem tudták és nem ismerték. Azt tudták, hogy Magyarországról kettő, esetlegesen három fő részt vesz, és volt valami találkozó, ahol sok cigány összeült. Az egyszerű cigány ember azt mondhatta, hogy hát jó, hát mi is a piacon, a vásárban találkozunk, és milyen jót beszélgetünk. Mindig elkezdődik a párbeszéd, azaz, hogyha két cigány találkozik, azt tudjuk, hogy hogyan kezdődik a párbeszéd: „Ki vagy?”. A második az az, hogy „Honnan jöttél?”, a harmadik, hogy „Kinek a fia vagy?”, és akkor inentől kezdve észre sem vesszük, de mégis a kapcsolatot keressük. Azt, hogy hogyan tudunk mi testvériséget egyértelművé tenni. Mert nem pusztán csak azt mondjuk, hogy testvérek vagyunk. Azt meg is kell töltenünk.

Hogyha egy kicsit idealisztikusan kell beszélnem, és folytatnom az én mai előadásomat – amit egy kicsit rendhagyó módon én most félrerakok, nem ez lesz a lényeges –, akkor azt kell, hogy mondjam, hogy egy olyan védett környezetben vagyunk, akár a mai napon is, amelyben jó megélni bizonyos dolgokat. De mi a helyzet akkor, hogyha kilépünk a világba, a világi életbe? A gyülekezetekben én azt

tapasztaltam, hogy az emberek azért szeretnek ott lenni, mert ott a biztonságot, a szeretetet, a reményt, a békességet tapasztalják. Majd aztán kimegyünk a világba, és azt látjuk, hogy valahogy nem tudjuk megfeszíteni a mi falainkat, nem tudjuk a mi falainkat teljes körűvé tenni. Vajon miért van az, hogy nem úgy, és nem azok az elemek jelennek meg? Amikor elkezdjük ezt az egész kérdéskört elemezni, akkor rájövünk arra, hogy alapvetően azért, mert tudjuk, hogy van Isten, tudjuk azt, hogy Jézus megváltott minket, tudjuk azt, hogy kegyelemben élünk, de van egy kiettségünk – ezt még maga az Úr is tudja –, mégpedig az, hogy a gonosz is ott van, ahol nem kéne. És a feladat az az, hogy ezzel a fajta nehézséggel, ezzel a fajta kiettséggel nap mint nap, percről percre megküzdjünk. Amikor azon gondolkodunk, hogy másnap hova fogunk menni dolgozni, hova fogunk menni keresetet gyakorolni. Amikor arról beszélünk, hogy a gyermekeinkkel mi legyen. Mik ezek az elemek, amelyek mégiscsak befolyásolják? És lehet, hogy '71-ben még nem gondolták, de mégis ki kell mondani azt, hogy '71-ben egy fontos esemény volt. Az európai, vagy mondhatjuk, a világ roma ügyének megszületése. Addig a világ tudta, hogy van egy közösség, de nem gondolta, hogy ez nemzetiségként vagy nemzetként megjelenhet. Azt gondolták, hogy szét van darabolva.

De volt egy közvetítő, aki úgy gondolta, hogy ennek van egy fontos jelentősége. Hogy ők miért gondolhatták, azt nem nagyon tudjuk megfejtani, illetve csak egy sejtésünk lehet, hogy a Jóisten adta ezt a nyomást és ezt a tudást a fejükbe, amikor valóban az egyház ebből a szempontból felkarolta, a világ szövetsége, és azt mondta, hogy partner abban, hogy találkozzanak végre valahára együttesen a

cigányok. És teret adott, és lehetőséget biztosított arra, hogy a cigányság maga megfogalmazódjon, hogy mit jelent a világban cigánynak lenni. Ez az alkalom nem pusztán csak arról szólt, hogy összeültek és meghatározták a jelmondatukat, meghatározták a himnuszukat és a zászlójukat, hanem az is, hogy megkeresték az alapértékeiket. Egyértelműsítették, hogy nekik mi a fontos, mi az, ami összeköti őket – az emberségen és a testvérségen túlmenően.

És hogy ez miért is lényeges 50 évvel később, a mai világban, akkor kitekintve azt látjuk, hogy az értéksemlegesség egyre divatosabbá válik. Szakítunk bizonyos alapelvekkel és dolgokkal. Mindinkább azért, mert az látható, hogy a közösségi élet felett helyezkedik el az egyén individualizmusa. Tehát mindennekfelett az egyént hangsúlyozzák. És nyilván én kevés bibliai ismerettel rendelkezem – bár igyekszem nap mint nap olvasni, mert sok-sok igazság, sőt, az egyetlen igazság van abban a könyvben –, de amikor a Bibliában meg vannak adva, hogy mik az alapértékek, és ezzel szemben a világon milyen fajta nyomások és helyzetek alakulnak ki, akkor fontos, hogy mégiscsak mi megerősítsük. Ott tartunk, hogy ma már az alapértékek hangsúlyozása nem feltétlenül népszerű és divat. Ott tartunk, hogy mi érezhetjük magunkat kellemetlennek, hogyha az alapértékektől nem engedjük magunkat elvonatkoztatni.

Tehát azon túl, hogy 25 éves a Cigánymisszió, az is egy fontos küldetése, hogy az alapértékeit hogyan tudja megőrizni. És egyértelműen – hogyha a világtörténelmet megnézzük – csak és kizárólag azok a nemzetek, azok a szervezetek tudtak megmaradni, amelyek az alapértékeiktől eltántoríthatatlanok voltak. Olyan

korszakok, amelyek igyekeztek emberi vagy ideológia mentén kialakítani egy más világot, azok mind-mind arról szóltak, hogy az idők helyrerakták. Gondolhatunk itt a kommunizmusra, gondolhatunk itt a fasizmusra és még sok mindenre. De mind-mind múlóak, mert ellentmondanak az alap emberi természetnek, ellentmondanak az alap emberi értékeknek, amit a Jóisten adott a számunkra.

És amikor azt mondtam valóban, hogy az esély alapja a szeretet, azt is látni kell, hogy mit jelent ma Magyarországon esélyt teremteni, hogyan lehet egyáltalán ilyenről beszélni. Annyi minden hangzott már el ebben az országban és ebben a világban roma ügy tere területén: felzárkóztatás, integráció, asszimiláció, és mégsem tudott olyan szintű áttörést okozni és hozni. Talán nem tűnik nagyképűségnek, ha azt mondjuk, hogy az elmúlt tíz év a magyarországi cigányság történelmi folyamatait tekintve a legvirágzóbb és felemelkedőbb része volt, és hogy ez nem pusztán csak egy ideológiai, vagy ha úgy tetszik politikai hangzó, ezt az eredmények is mutatják. Ebben az országban soha annyi roma nem dolgozott a rendszerváltás óta, mint napjainkban. S akkor, amikor ránk akasztottak bizonyos jelzőket negatív értelemben, és sztereotipizáltak, hogy miért nem tud az a hátrányos helyzetű ember dolgozni – ahelyett, hogy azon gondolkodtak volna sokan, hogy mit kell annak érdekében tenni, hogy tudjon dolgozni –, akkor rájövünk igazából arra, hogy mit kell és hogyan kell tennünk, és mi a különbség a kettő között. Az esély az ott kezdődik, amikor azon kezdünk el gondolkodni vagy dolgozni, hogy a társadalom összetartozása megvalósulhasson. Minden egyes esélyteremtési folyamatnak ez a lényege, a társadalmi összetartozás erősítése, amelynek alapja az az, hogy nincs különbség. Amikor azt mondjuk, hogy teremteni, akkor azt

is tudnunk kell, hogy mit akarunk teremteni, mit akarunk elérni. Azt, hogy ne legyenek társadalmi különbségek – de nem úgy, hogy akinek van, attól elvegyük, hanem arra büszkének kell lennünk. Megjegyzem, arról is kevés szó esik, hogy a roma közösségen belül a vagyonosodás, a jólét az egy büszkeséget jelent. Ez egy újszerű dolog, ha azt mondjuk a magyar társadalom vonatkozásában: büszkék vagyunk másnak a vagyonára is, és azt mondjuk, hogy ez valamit tudhat, ez valamit elért. Ezek az értékek adják az alapját, akár a roma közösségen belül is a fejlődésnek.

Az is lényeges, hogyha a Magyar Püskösi Egyház Cigánymissziójára nézünk, az egy hosszú folyamatnak az eredménye, hogy ma itt lehetünk. És amikor nehézségekről beszélt Albert, akkor igazából ezek mind-mind elmúltak, és mindent el lehetne mondani, hogy milyen nehéz sorsokon estek át önök is. De a kérdés valójában az, hogy remélték-e azt, hogy jobb lehet, bíztak-e abban, és hittek-e abban, hogy jó úton járnak. Ha hisznek és bíznak abban, hogy jó úton járnak, ha hisznek és bíznak abban, hogy jók az alapértékeik, akkor már nagy tragédia nem érheti önöket.

És hogyha a társadalmi hatásokat nézzük az esélyteremtés vonatkozásában – hiszen ezek ilyen nagy szavak, amelyeket sokszor nehéz megfogni: „társadalmi hatása” –, akkor azt kell mondanunk, hogy talán helyettes államtitkár asszony bővebben fog erről beszélni, én direkt nem akarok erről mélyebben pár szót sem mondani, de mégis egy-egy szót kiemelnék. Az, hogy 2011-ben létrejött a felzárkózási stratégia, ez egy szép, vaskos dokumentumnak tűnt – akkor még –, és legyintettek sokan, hogy ez egy dokumentum, hát ebben az országban

volt már sok minden, a „Roma évtized” programtól kezdve még sok minden, de senki nem gondolta és hitte azt, hogy akkor ebben változás lehet.

Én 2011-ben kerültem a minisztériumba, helyettes államtitkár asszonnyal egy időben, és belecsöppentünk, és mondhatom azt, hogy engem egy dolog motivált, hogy kézzelfogható programok induljanak el ebben az országban. Hogyha majd valamikor kiállunk, vagy megkérdezik, hogy „Te ott voltál, miért nem csináltál valamit?”, akkor tudjunk egy pár dolgot felsorolni, hogy azért valami elindult, valami talán történhetett. És nyilván jól esik, amikor az ember hátradől, és egy kicsit számba veszi, hogy na, akkor mit is csináltunk, és mit is végeztünk. Egyetlen egy dolog érdekelt minket, az az, hogy képessé tudjuk-e tenni ezt az egész magyar társadalmat, benne a roma közösséget is arra, hogy a különböző társadalmi szinteken megjelenjenek. Ahogy fogalmaztál: ácsként, orvosként, diplomásként, szakmunkásként, anyaként, apaként helyt tudjanak állni, és ez a társadalmi mobilitási csatornáknak a megnyitása.

Ugyanis ez hiányzott az igazi szakpolitikából. Voltak szigetszerű intézkedések, de átütő sikereket nem tudtak elérni. Volt, amikor a roma kérdést kulturális kérdéskörnek kezelték. Volt, amikor a roma ügyet, a cigány ügyet szegénységi kérdéskörnek kezelték. És volt olyan rész, amikor emberi jogi oldalról közelítették meg. Egy dolog hiányzott: az élet kérdésköre. Az élet oldaláról ki közelítette meg? Ki mondta azt, hogy abban az élethelyzetben, ahol élnek hátrányos helyzetű emberek, köztük romák is, az nem kultúrafüggő, hanem mindinkább

élethelyzet-függő? És az ebből való kilábalás mi lehet? Ezért mondtuk azt, hogy alapvetően a társadalmi mobilitás.

Összességében, amikor azt hangsúlyozzuk, hogy középosztály – és hogyha vizuálisan kell megmondani –, nekem, amikor először mondták a középosztályt, akkor mindig az amerikai filmek jutottak eszembe, amikor legalább két autó a ház előtt áll, szépen lenyírt a zöld fű, előtte még kerítésük sincs – biztos, hogy felvillan önöknek is ez a kép –, és azon gondolkodnak, hogy hova menjenek nyaralni. Nekem ez volt a középosztály. És be kell vallanom, a 2000-es évek közepén ez szinte elérhetetlennek tűnt, mert akkor azzal küzdöttünk, hogy nemhogy nyaralni menjen az ember, hanem hogy hónap végére lesz-e fizetése, vagy egyáltalán marad-e pénze, akkor azt nehéz volt elképzelni, hogy akkor most lesz-e nyaralásra pénz. Volt-e igény? Hát nem igazán lehetett, mert nem volt rá keret.

És ma már azt látjuk, hogy azért van igény. Kezdenek az emberek igényessé válni, igényes gondolkodásokba folyni. A társadalmi hatás az valójában ez: igényesen kezdünk-e gondolkodni az életünkről. Mert a felzárkózásnak vagy az egész esélyteremtési folyamatnak három szakaszáról beszélhetünk. Az első a tervezés és a megalapozás, ha úgy tetszik, vizsgálat. A második, amikor meghatározzuk, hogy mit kell tennünk, hogy jó legyen. A harmadik, amikor jó. A következő időszak pedig ennek az intézményesüléséről kell, hogy szóljon.

Ha a Cigánymissziót nézzük, akkor ez a folyamat úgyszintén lejátszódott, 25 év alatt, ugyanis intézményesült. Sok minden történhet még ebben az országban, és lehetnek még sok Sztojokák, de akár még helyettes államtitkár asszonyok is, meg még sok vezető. De

minden, minden annak kérdése, hogy hosszú távon milyen intézményesült elemeket tudunk létrehozni, hogyha mi már nem leszünk, akkor is működőképesekké tudjunk válni.

Nos, a politikának ebből a szempontból kettős szerepe van. Az egyik az az, hogy a társadalmi igényekre megfelelően és időben reagáljon, másrészt pedig hosszú távon víziót tegyen, mert az nem vízió, hogy váltsunk le valakit, meg nyerjük meg a választást. Az nem vízió, az egy állapot vagy egy cél. De az, hogy milyen országot akarunk Magyarországon, az egy vízió. Mi olyan országot akarunk, amelyben igazából ellent kell mondjak Albertnek, mert nem pusztán 325 ezer cigányról kell beszélnünk, hanem jóval többről. (Durkó Albert reagálása: „Az csak a kezdet, az után jön az összes többi.”) De én csak azt akartam ezzel mondani, hogy bátran, bátrak legyünk, és azt kell, hogy mondjam, hogy nem 325 ezer, mindenkire szükség van. Tehát a feladat ebből a szempontból ez: mindenkit, akit csak lehet, érvünk el, vigyük el az örömhírt a számukra, láttassuk azt, hogy nekünk hogy sikerült. És higgyék el, most már nemzetközi szintekről keresnek minket, és mondják, hogy „Valamit ti jól csináltok”.

Amikor szegénységi adatokról kell beszélni, hiszen 2011-ben Magyarországnak volt egy nagyon komoly vállalása, hogy 450 ezer emberrel csökkenteni a szegénységben élők számát. És mindenki európai szinten azt mondta, hogy alapvetően pénz kérdése ennek a kezelése. Mi meg azt mondtuk, hogy nem, a szegénység elleni küzdelemnek nem pusztán pénz kérdéséről kell, hogy szóljon. Mindinkább emberi oldalról, azon lehetőségek biztosításával, és az adottságok összekapcsolásával, amelynek eredménye, hogy a szegénységben élők

száma csökkenhet. És ez nem pusztán az, hogy most x milliárd forintokat fordítottunk a szegénység elleni küzdelemre. Mindinkább az, hogy milyen fajta intézkedések és milyen fajta programok indultak el. Képzés területén, oktatás területén, foglalkoztatás területén, lakhatás területén.

Összességében az látható, hogy európai szinten a nyugat-európai országokat, ha nézzük, többek között Németországban, Franciaországban, Spanyolországban, Belgiumban a szegénységi mutató romlik, Magyarországon javuló tendenciát mutat. 2018-ra nemhogy 450 ezer emberrel csökkentettük a szegénységben élők számát, hanem közel egymillióval. És azt is el kell mondani, hogy nyilván van még mit tennünk, mert nem állhatunk meg, nem mondhatjuk azt, hogy akkor most már minden jó és szép. Van, de az biztos, hogy tíz év alatt, amit ki tudtunk hozni – szlengesen szólva a csövön –, azt kihoztuk. Még nem mondhatjuk azt – én magam sem vagyok saját magammal sem elégedett, de hát ez már csak az én dolgom. Egyetlen egy dolog frusztrál, hogy kevés az idő, és valóban, kevés az idő arra, és ezért mindent meg kell tennünk a nap 24 órájában. Hogyha abból indulunk ki, hogy minden, amit teszünk, és hogyha a szegénység hosszú távú megoldásán kell gondolkodnunk, ennek az egyszerű eszköze az az, hogy munkát adunk az embereknek. Mert ha munka van, minden van.

Én öt dolgot emelnék ki, egy-két képet. Szóval alapvetően a foglalkoztatás területén sok intézkedés történt, én most idehozok három-négy dolgot önöknek. A „Nő az esély” projekt, amelynek úgyszintén ti is részesei voltatok és részt vettetek. Semmi egyéb nem

kellett, csak hogy lássunk, lássunk dolgokat, és ez a látás az azt jelenti, hogy hol van igény munkaerőre, és hol vannak a munkaerők, és ezt a keresletet és a kínálatot össze kellett kapcsolni. Egyszerűnek tűnik, de mégsem tudtuk ezt az országban az elmúlt 20 év alatt, '90 és 2010 között megvalósítani. Majd aztán 2010 után megvalósult, és ez annak köszönhető, hogy önök, ti bíztatok és hittetek, és azt mondtátok 2010-ben, hogy lehet másképp is csinálni ezt az egész folyamatot, kell, hogy másképp történjen.

A valóság az az, hogy ha a „Nő az esély” projekt mellett beszélhetünk, akkor fontos egy másik projektet is kiemelnem. A komplex telepprogramot, amit Békés megyében is két településen – ha jól emlékszem – megvalósítanak, megjegyzem, sokkal többen lehetett volna, de két település megvalósította, sőt országosan 97 településen valósult meg. Csak a komplex telepprogram – a szegregált élethelyzetekben élő emberek vonatkozásában – 17 százalékkal javította a foglalkoztatottsági mutatót. Vagy mondhatnám azt is, hogy 17 százalékkal csökkentette a telepen élők munkanélküliségi adatát. Tehát egy ilyen társadalmi hatást tud elérni egy program. Még annak ellenére is, hogy vannak ellenzők, akik nem annyira szeretik, hogy ilyen sikeresek, és azt keresik, hogy hol a hiba, és azt keresik, hogy nem jó festéssel lett lefestve a fal. Vagy azt keresik, hogy nem elegendően lett felújítva. És lehet, hogy igaza van, de hogy van mit vitatni, az kétségtelen.

Minket az motivál, hogyha még többet kérnek, mert még többet akarunk teljesíteni, és a leglényegesebb folyamat az az, hogy a kiszolgáltatottságot megszüntessük, mert az volt a jellemző, hogy

kiszolgáltatott helyzetben maradtak emberek. Higgyék el, a legegyszerűbb munka, az az, amikor pénzt adunk valahova, és azt gondoljuk, hogy ezzel le van tudva minden. Nem, mert elfelejtjük azt az alapvető bibliai részt, amikor azt mondják, hogy nem halat, hanem hálót kell adni. Kétségtelen, vannak olyan élethelyzetek, amikor adományt kell adni, amikor az menti meg. De amikor esélyt akarunk adni a szeretet mellett, akkor valóban hálót is kell adnunk. Ez a fajta példamutatás, vagy példátlan folyamatok, amelyek elindultak az országban, az nem valósulhatott volna meg, ha nincsenek partnerek, ha nincsenek egyházak, ha nincsenek civilek, ha nincsenek roma önkormányzatok. Ha nincsenek olyan emberek, akik mindent félretéve azt mondták, hogy a közösségükért dolgoznak.

Az a munka, amit önök a 25 éves fennállás alatt elértek, ez alapvetően nem 8 óra munkát jelentett, hanem az életet – ez az önök élete, amiért minden tisztelet és megbecsülés jár. De van egy másik helyzet, ez a folyamat nem áll meg és nem állhat meg, és nem is akarom önöket elkeseríteni, inkább motiválni akarom a' téren, hogy van még mit tennünk. A célunk az az, hogy Békésben, sőt ebben az országban mindenkire legalább egy program eljusson. Mindenki érezze azt, hogy a lehetőség adott a számára, és így tudjuk elmondani azt, hogy a függőség az megszűnik, a kiszolgáltatottság felszámolható. Mert ugyanis egyetlen egy valamitől kell, hogy az ember függjön, az pedig Jézus Krisztus maga.

Úgyhogy, én erre biztatom önöket, gratulálok a munkájukhoz, munkátokhoz, Isten éltesse a Pütkösi Cigánymissziót, jó erőt és egészséget kívánunk önöknek!

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Köszönjük szépen kormánybiztos úr előremutató gondolatait.

Hiánypótló szolgáltatások bevezetéséről és fenntartható működtetéséről hallhatunk Langerné Victor Katalin helyettes államtitkár asszonytól, akit most tisztelettel felkérek az előadása megtartására.

Langerné Victor Katalin

társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár
Belügyminisztérium

Nagyon nagy szeretettel köszöntök mindenkit, és egy kicsit hadd beszéljek az építkezésről, mert közben, ahogy hallgattam a kormánybiztos urat, ettől, hogy mi 2011. óta együtt dolgozunk, most már lehet, hogy be fogom vezetni, hogy kisorsoljuk, hogy ki beszél előbb, mert mi mindig elmondjuk egymás beszédét. De egyszerűen az egyikünknek jó üzenete van, az azért van, mert tényleg igyekszünk mind a ketten és a csapataink is – mert mögöttünk nagyon komoly csapatok állnak – egy hullámhosszon lenni, adott értékek mentén dolgozni, és azt kell mondanom, kicsit küzdeni is, és tényleg hadd beszéljek építkezésről.

A Teremtő Isten élő igéje Lukács evangéliumában felhívja a figyelmet, hogy ha valaki tornyot épít, hát nem ül-e le és csinál költségvetést, hogy nehogy csak a feléig jusson el és utána megszégyenüljön. Egyébként is szeretem azt, hogy a kegyelem mindig körülvesz, és az Úristen soha nem hagy magamra egy pillanatra se, de azt meg

különösen szeretem, hogy az igéjében vannak üzenetek, és lehet, hogy századszorra olvasok valamit, vagy ezredszerre, de ezeregyedszerre egy egészen más üzenetet küld. És az építkezés azért nagyon fontos, mert itt is egy nagyon komoly építkezés zajlik. Mondod Albert, hogy köszönöd, hogy itt vagyok, és hogy dolgozunk, de én köszönöm, hogy van hova jönni. Tehát nem a pusztába jövünk újra, hanem egy év múlva már látszanak az alapok, aztán két év múlva már látszik a ház, aztán tető van rajta – és most értheted ezt fizikailag is, de értheted ezt szellemileg is.

A közigazgatás is – ahogy a neve is mondja egyébként: köz-igazgatás, de én azt gondolom, hogy inkább – a köz szolgálata. Szeretném is, hogy ez így legyen. Tehát a közigazgatás nem önmagáért való, nem azért van, hogy a minisztériumok egymás között jól megegyezzenek, vagy aktát lehessen egyik helyről a másikra adni, hanem azért van, hogy a köz szolgálatára legyenek, és szeretnénk ezt komolyan gondolni.

Szeretnénk ezt komolyan gondolni, és 2010-ben szintén egy építkezést indítottunk el. Az építkezés eleje nagyon hálátlan. Én jómagam egyébként nagyon szeretem az építkezéseket, nő létemre én rettenetesen odavagyok ezekért, a betonkeverőért, meg mindenért, ami az építkezéssel kapcsolatos. Elég sok mindent meg is tudok csinálni, falat azért nem tudok rakni, de tényleg végigkísírek építkezéseket. A legeleje iszonyú hálátlan, mert csak lefelé megy. De alapok nélkül nincs torony, és ugye ott van az üzenetben, Lukács evangéliumában: ha valaki tornyot épít, akkor föléri, hogy meddig jut el vele, de hát ott az üzenet, hogy ahhoz alapot is kellett raknia, mert különben ledőlt volna a torony, az egészen biztos.

2010-ben egy építési tervet készítettünk. Ez az a stratégia, amit Attila említett, mert építési terv nélkül nem lehet elindulni. Teljesen természetesnek gondolja mindenki, amikor építenek egy házat, hogy engedélyezett építési terv van. Egy nemzet megújulása, egy nemzetben egy nemzetiség sorsának a megváltoztatása hogy is kezdődhetett volna komoly terv nélkül? Hát akkor pont önök kérhetnének számon minket, hogy ez micsoda komolytalan dolog, hogy csak úgy belevágunk. Nem, nem csak úgy belevágtunk, tényleg csináltunk egy nagyon komoly tervet. Abból most már a második is megvan, tehát a második stratégia is, és mellette intézkedési tervek vannak. Tehát leültünk és számot vetettünk. Számot vetettünk, hogy eljutunk-e egyáltalán a közepéig vagy a tetejéig. Még nem tudom, hogy milyen magas lesz a torony – bábelit semmiképp sem szeretnénk –, de én inkább azt gondolom, hogy ez a torony, ez egy valós építkezés, olyan, amiben lakni lehet, élni lehet, jó dolgokra lehet használni. Tehát a másodiknál tartunk, intézkedési terveket készítünk mellé, és az intézkedési tervek konkrét programokat tartalmaznak. A konkrét programok miért fontosak? Azért, mert a tornyot se papírból építik, téglából.

Az én hitem szerint – és én azt gondolom, hogy ebben közösségben vagyunk – ezen a földön nekünk rengeteg munkánk van. Az Úr Jézus is hihetetlen sokat dolgozott. Márk evangéliumát most már nem tudom hanyadszorra olvasom, és megint egy újdonság kerített hatalmába, hogy tényleg, sokszor még enni sem volt ideje. Azt gondoljuk, amikor azt mondja, hogy mert ti nem tudjátok, hogy van nekem mennyei eledelem, hogy hát igen, persze, biztos Jézus ezt mondta neki, de neki ez így megy. De hát testben volt, éhes volt, fáradt volt, és mégis ment

és csinálta és gyógyította, és egyszerűen nem állt meg. És utána, ha Ő azt mondja nekünk, hogy már nem, mint szolgatársaira néz ránk, hanem munkatársaira és testvéreire, akkor én azt gondolom, hogy nekünk is ugyanezt kell. Nem azt mondom, hogy ne együnk, de azért ne legyen akkora probléma egyébként, hogyha az ember 12-14 órát dolgozik jó célért. Toronyépítésért, amiben lakni fognak, ami az Úr nevét fogja dicsőíteni, azért érdemes dolgozni a közigazgatásban is.

Téglából építkezünk, és én hiszem, hogy mindenki tud téglát készíteni. Én most egyébként egy téglagyárból jövök, mert a Belügyminisztériumban a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárságnak sokkal nagyobb feladata van, mint egy darab embernek, és nekünk téglákat kell gyártani, ez a mi kis üzemünk.

Egyébként én csillaghegyi lány vagyok, Budapesten – aki egy kicsit is ismeri Budapestet – ugye ott működött az egyik legnagyobb téglagyár, és ajánlom mindenkinek a Cséplő Gyuri filmet. A Cséplő Gyuri nagyon sok jelenete a Csillaghegyen játszódik. Hiszen a téglagyárban kik dolgoztak és kik éltek? Hát a cigányok. Úgyhogy, így egy kicsit hozzám közel is áll ez az egész téglagyártás.

De mik is ezek a téglák? Olyan programok, amik nem a mi fejünkből pattannak ki, hanem valójában a terepről jönnek. Tehát pont attól, hogy nagyon sokat járjuk az országot, hogy nagyon sok kapcsolatunk van, itt most jelen pillanatban egy csodálatos cigánymissziós szervezettel, de számos más egyházzal, civil szervezetekkel, önkormányzatokkal. Nagyon sok ember van ebben az országban, aki jót akar cselekedni, csak nem biztos, hogy tudja, hogy mit kell építeni,

és hogy miből. És ezért igyekszünk olyan téglákat gyártani, amiből szinte bárhol fel lehet építeni ezt a tornyot.

Mi a kötőanyag, mi a habarcs? Valóban a szeretet. Azt mi már nem tudjuk hozzáadni, azt már másnak kell hozzáadni. De én azért azt mondom, ha valaki megcsinál egy Biztos Kezdet Gyerekházat, megcsinál egy tanodát, és szívből jól csinálja, akkor abban benne lesz az építkezés, és utána már rá fog tudni építeni sok minden mást is. Nekünk azért van még egy nagyon komoly feladatunk, hogy ez a téгла tartós legyen. Tehát tényleg jól kiégetett, jó alapanyagból készült téglákat kell csinálnunk, amiket nem sodor el a szél, ha megázik, akkor nem olyan, mint egy vályog, hogy tényleg elviszi a víz. Ezek a téglák akkor tudnak tartósak lenni, ha azokat a programokat, ami másnak csak program, a kormányzat és a közigazgatás hazai finanszírozású szolgáltatássá teszi, tehát törvénybe iktatja. Törvénybe kell iktatni, és azért, mert az adja a maradandóságát.

Én most felvetítettem először egy életutat, amiről talán nagyon jól látszik, hogy bizony eltelt több mint 10-15 év, mire egy ilyen programból olyan szolgáltatás vált, ami Magyarországon beépült a köztudatba. Ma már, hogy Biztos Kezdet Gyerekház, talán nem kell magyarázni. Bár azért azt gondolom, hogy még sokakra ráfér, hogy igenis elmenjen és lássa, de ha a köz szolgálatáról tudok beszélni, akkor ez az. Úgy tudjuk szolgálni a közösséget, hogy észrevesszük azokat a kezdeményezéseket, amiket annyira maradandóvá kell tenni, hogy törvényi környezetbe kell helyezni, és jogszabályi támasztékot kell neki adni. Már nem csak egy ilyenünk van, ez alatt a tíz év alatt három ilyen programot tudtunk hazai finanszírozásúvá tenni.

Én is szoktam nemzetközi kitekintést mondani, mert mégiscsak egy olyan európai közösségben élünk, ahol minden tagállamnak megvan a maga roma stratégiája, ezt érdemes tudni. Kezdetben 28-an voltunk most már csak 27-en, de mindenkinek megvan a maga roma stratégiája, és egyetlen olyan ország sincs, ahol olyanfajta lehetőséget adtak volna a hátrányos helyzetű és roma közösségeknek, amiben tényleg ez a fajta tartósság benne lenne. Mert ha ma valaki egy Biztos Kezdet Gyerekházat visz, akkor tudja, hogy holnap is tudja vinni, és holnapután is. Azoknak a gyerekeknek – ez több ezer gyerek, ez hatezer gyerek országos szinten –, ennek a hatezer gyereknek holnap is lesz, ahova bemenjen, és a szüleinek is. És hogyha összeadom a hatezer gyereket, meg legalább a két szülőt, de azért a nagymama is be szokott menni, akkor bizony 20-25 ezer emberről beszélünk, csak egyetlen ilyen szolgáltatással.

Miért fontos, hogy szolgáltatássá váljon a program? Ezért. Mert ezeknek az embereknek tényleg biztos segítség lesz mindennap. Ugyanígy tudnám említeni a tanodát, és ugyanígy tudnám említeni a roma szakkollégiumokat is, amik szintén az egyetemistáknak, a szüleiknek, a családjaiknak biztos kapaszkodót jelentenek.

Merre vagyunk az országban? Igyekszünk nagyon sokfelé lenni, de szeretnénk, ha még több helyen ott lehetnénk. És igen, azért is találtunk talán egymásra ennyire Alberttel, mert maga a Cigánymisszió is, amellet, hogy a legfontosabbat adja, a megtérést és a hitet, mégis építkezik. Tehát nem tartja magát távol a napi szintű segítségtől, a napi szintű munkától kézzelfoghatóvá válik a segítség. Lehet, hogy meleg ételben, lehet, hogy idősgondozásban, lehet, hogy óvodai dajkában, de

az embereknek ez adja a mindennapi kapaszkodót. Én hiszek abban, amit a Máté evangéliumában üzent az Isten, hogy úgy fényljék a ti világosságotok, hogy lássák az emberek a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a mennyei Atyát. Ez olyan egyszerű. Ez azt jelenti, hogy hétfőtől... – megcsinálni nem olyan egyszerű. De, hogy végül is a nagy szellemi magasságokból néha az ember le tud jönni a földre, és azt tudja mondani, hogy hát akkor igyekezzünk jót csinálni, ki ahol van: én ott a közigazgatásban, a téglagyárban, ti itt, a Cigánymisszióban.

És ugye beszélt Attila a szegénységi adatokról, valóban nagyon radikálisan csökkennek a szegénységi adatok, javulnak, és alapvetően a foglalkoztatás is nagyon, tehát felére csökkent, a cigányság körében is felére csökkent a munkanélküliek száma, tehát kétszer annyian dolgoznak. 90 százalék fölött van most már a cigánygyerekek beóvodázása, tehát tényleg szinte mindenki óvodába viszi a gyerekeit. Ez azért fontos, mert ez a tanulásra is kihatással lesz, és a gyerekeket érintő szegénység is több mint felére csökkent.

Miért van az, hogy akkor még mindig azt érezzük, hogy itt nincs változás? Változás van, csak a változás nem mindenhol indult el. Pál apostol is, ahogy mondja, a jót nem lehet rossznak mondani és a rosszat jónak. Én ezt nagyon fontosnak tartom, mert a jót ki kell mondani: a szegénység csökkent. Egyébként a Központi Statisztikai Hivatalnak már fönt vannak a vadonatúj adatai, a családi kérdőívek alapján. Most már a COVID is benne van, és azt is tudjuk, hogy a COVID alatt összesen 51 ezer emberrel nőtt a szegénységben élők száma.

Tehát ez is azt bizonyítja, hogy ez a tíz év változás nem pillanatnyi volt. Tehát sikerült valami olyan tartós szemléletbeli változást is elérni,

amivel az emberek nagy része, akik egyébként szegénység közelében voltak, nem csúsztak le. Összesen 51 ezer ember az, aki újra bekerült ebbe a körbe, és nagyon érdekes, hogy a foglalkoztatási szegénység szintén nem romlott. Érdemes olvasni a KSH-nak ezeket az adatait, mert nagyon jó visszajelzés arról, hogy ez az út, ez az irány valóban egy komoly és tartós változást tud elindítani.

De ami mögöttem van (kivetített ábra), az azért fontos, mert mégiscsak észre kell vegyünk azt, hogy hol vannak hiányok. Tehát azért, ha toronyépítésről beszélünk, nem olyan nagy baj, hogyha például párhuzamban vannak a falak, tehát időben észrevevessük a problémákat és a hiányokat, ahol éppen nem építkeztünk jól, vagy hiányzott a habarcs – visszabontjuk, újraépítjük. Ez a 300 települései program, a Felzárkózó települések program; 2010 óta országos programokat hirdetünk. Ez a 300 település az, ami szinte teljes mértékben kimaradt a fejlődésből.

Hogy miért? Nagyon sok oka lehet. Rengetegféle oka lehet ennek, de nekünk most nem ez volt a dolgunk. Nem az volt a dolgunk, hogy azt nézzük meg, vagy a felelősöket keressük, hogy ki miért nem kezdett el építkezni. Miért nem csinált téglát? Miért nem épített tornyot? Miért nem csinált egy gyerekházat, kezdett volna közfoglalkoztatást? – hiszen tényleg annyi lehetőség volt. A miértet föltehetjük, de most erre már nincs idő. Úgyhogy, most már harmadik éve dolgozik – talán látszik is – egy húsz partnerből álló nagy csapat az országban. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat koordinálja, ez egy erős kormányzati program.

A hiányt mi magunk fedeztük föl. 2015 volt, amikor Tiszabó és Tiszabura bejárásával egy-egy olyan nyomorban tengődő települést találtunk iskolástól, óvodástól, mindenestül, amire azt kellett mondanunk, hogy ez nem maradhat így, és célzott segítséget kell adni. Tehát észre kellett venni a hiányt. Onnan indult igazából ez az ötlet. Tiszabó és Tiszaburára egy külön kormányzati program indult, akkor csak a Máltai Szeretetszolgálat segítségét kértük, ők mentek oda Jelenlét programot megvalósítani, és ebből indult ki az, hogy keressük meg azokat a településeket, akik hasonló helyzetben vannak. A Központi Statisztikai Hivatal segítségét kértük, ők csináltak egy olyan szűrést, amiben szegénységi adatokat, bűnözési adatokat, iskolázatlansági, iskolázottsági adatokat vettek össze, és amikor már mindenből kivették tulajdonképpen a legrosszabbat, akkor a kérésünkre egy újabb szűrőt raktak rá: növekvő gyermeklétszám. Ahol nő a gyereklétszám, és ilyenek az állapotok, ott miért gondoljuk, hogy a gyerekek egy jövőképpel fognak felnőni? Jövőképpel, de milyen jövőkép lesz az? Talán csak a holnapig tart el.

Akkor döntöttünk úgy, hogy kormány elé visszük ezt a javaslatot, és kérünk egy külön forrást arra, hogy ezt a 300 legnehezebb helyzetű települést ne hagyjuk magára, ne azt kutassuk, hogy miért nem vettek részt ebben. Azt kutassuk ki, hajlandó-e elmenni oda. És ugye ti is hajlandók vagytok, ti is vállaltátok, ez egy nagyon komoly feladat – és nem mintha az összes többi nem lenne, de itt egy egész település életét kell megváltoztatni mindenestül. Olyan mélységből kell a szemléletet átalakítani, ami tulajdonképpen nem a nulla pont, hanem sajnos az alatti. Mégis nagyon reménykeltő, hogy húsz ilyen partner van – közte Alberték is –, akik igen, vállalták, hogy egy, kettő, három,

négy, ahány település az erejükbe belefér, elmennek, jelen vannak, folyamatosan velük vannak, és aktivizálják ezeket a településeket, mert ez a végső cél. A végső célja a Felzárkózó települések programnak az, hogy ezzel a kormányzati támogatással, a hozzáértő partnerekkel, ezek a települések önálló életre keljenek. Nem gyámság, nem állandó felügyelet, hanem önálló életre keljenek.

Tulajdonképpen itt érne véget az előadás. Ugye most itt látszik mögöttem a települések egy része, a 300 szépen szakaszosan van bevonva, de most 157 településnél tartunk. Egyébként mivel Miklós nem jött el, ezért az ő idejét is magamévá tettem, és így megoldottam, hogy erről is szó van.

És akkor most visszatérnék még egyszer az építkezésre, mert szakpolitikusként nekem jó látni, amikor valaki vállalkozik, és azt mondja, hogy akkor én most felzárkózási programokat indítok. És ez miért jó? Azt az üzenetet tudom csak mondani: üljön le és készítsen felmérést, hogy mi az, amit vállalni tud, és hova akar felzárkózási programot indítani. Mert nem mindegy, hogy hol, mit indítunk el. És amikor Békésben voltunk a múltkor, akkor is erre bíztattuk az ott ülőket, hogy tudják, tehát ők akarják tudni, és ők tervezzenek, hogy... Mit is akarnak változtatni? Melyik településen akarnak, milyenféle felzárkózási programot indítani? Ne legyen véletlenszerű, hanem igenis a toronyépítés előtt üljenek le és gondolják végig. Van téglá, megígérem, hogy lesz is, és lesz még más típusú is, sokféle. Mi ezt tudjuk adni.

És akkor önöktől, meg tőletek azt kérem, hogy adja az Isten, hogy sokáig csináljátok, egészségben, erőben, és jó terveket készíttetek.

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Köszönjük szépen helyettes államtitkár asszony, és engedje meg, hogy a hasonlatot átvegyem, a téglácskákat, és folytassam, mert szeretnénk bemutatni önöknek a Misszió tégláit, amiből mi építkezünk.

Elsőként a gyülekezetekkel kapcsolatban, hiszen a gyülekezetek életváltozását motiváló, megtartó és közösségformáló erőről beszél nekünk Surman László missziós igazgató, lelkész.

Surman László

missziós igazgató, lelkész

Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

Tisztelt Ünneplő Gyülekezet!

Köszöntöm önöket szeretettel én magam is. Egy lelkésznek – szoktam mondani – az életében két nagyon nehéz feladat van. Az egyik az, hogy elkezdjen beszélni, a másik pedig az, hogy be is fejezze. Úgyhogy én most egy kicsit rendbontó leszek, szigorúan ragaszkodom az általam leírtakhoz, hogy nehogy elkalandozzak. Ezek, amiket hallottam eddig előadásokat, rengeteg olyan gondolatot, impulzust indított el bennem, amire olyan szívesen reagálnék, de inkább egyelőre csak annyit, hogy köszönöm mindenkinek a hozzászólását.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Első gondolatként Ézsaiás prófétának az egyik idézetét szeretném olvasni:

„Ímé, újat cselekszem, most készül. Avagy nem tudjátok még? Igen, a pusztában utat szerzek, és a kietlenben folyóvizeket.” (Ézsaiás 43,19)

Ezek a gondolatok nagyban meghatározták a személyes életutamat. Meghatározott abban, hogy elhiggyem: lehet máshogy élni, lehet máshogy is gondolkodni, és nem kell elfogadnom a sokak által sokszor rám kényszerített reménytelen jövőképet. Én magam a békési szülőotthonban születtem, „Párizsban” voltam gyerek. A békési cigánytelepként ismerik sokan ezt a településrészt, és ezen a telepen az utolsó utcában, az utolsó házban éltem egészen első osztályos koromig. Talán már ez így önmagában, ahogy általában lenni szokott, az egész életemet, jövőképemet determinálhatta volna.

Hála Istennek, ez nem így lett. Nem a vakszerencse volt az, ami megváltoztatta a jövőmet, hanem édesanyámnak, az ő életének legfontosabb döntése. Hogy mi volt ez a döntés? Ebben az időben – a nyolcvanas éveket jelenti – a pünkösdi hívők már kijártak a békési cigánytelepre. Hadd említsek meg néhány nevet is a teljesség igénye nélkül azok közül, akik munka után nem hazamentek pihenni, kikapcsolódni, tévét nézni, hanem kimentek a cigánytelepre szeretni és beszélgetni, tanítani ezeket a cigány embereket: D. Nagy Gabi bácsi, Durkó Sanyi bácsi, Gál Józsi bácsi, Hajnal Laci bácsi. A fiatalok közül pedig csak két nevet említenék: Durkó Márti, és hát, az itt ülő – ahogy hallottuk – öreg csont, Durkó Albert misszióvezető.

Ezek az emberek, és még sokan mások, sem időt, sem energiát nem sajnáltak, kimentek a cigánytelepre, és tényleg szerették és tanították az ott élő embereket. Ezek a látogatások nem alkalmoszerűek voltak, hanem rendszeresek voltak, napi szinten ott voltak a cigánytelepen, és

hirdették az ott élő embereknek, hogy Isten szereti őket, és új életet akar ajándékozni nekik, hogy a pusztába utat készít, és a kietlenbe folyót fakaszt. A cigányok akkor is és most is, éheztek a szeretetet, és akarták érezni, hogy ők is fontosak, hogy Istennek gondja van rájuk, hogy Isten jó tervet készített a számukra, és reményteljes jövőt.

Édesanyám erre vágyott. Elhitte a pünkösdi hívők minden szavát, ami alapján életének legfontosabb döntését is meghozta: igent mondott Isten meghívására, megtért. A megtérés jelentését két irányból szeretném megvilágítani. Az egyik, ahogyan a görögök gondolkodtak, számukra a megtérés szó gondolkodásmódbeli változást jelentett, míg a hébereknél a gondolkodásban, ahogy ők gondolkodtak, ez a szó a gyakorlatban való változtatást jelentette. Összefoglalva gondolkodásbeli és gyakorlati életmód változásról van szó. Már nem úgy gondolkodom, hogy nincs jövőm, hanem elhiszem, hogy Isten jó, terve van velem, Isten igaz, az életemre minden jót elkészített, és nem a régi dolgok szerint élek és cselekszek, hanem ahogy a Biblia is fogalmaz, az előre elkészített jó cselekedetekben járunk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ez a változás, ez az életváltozás, ami képes a népeket és a nemzeteket kiszakítani azokból a determinációkból – az, hogy ki hova születik, milyen a bőrszíne, hogy nyomorban születik, és még sorolhatnám –, amiket igenis szét lehet és szét kell feszítenünk. A gyülekezetek, a közösségek ebben tudják segíteni az embereket, hogy valódi változások – ha úgy tetszik, a társadalmi beidegződéseket felülírva – csodát, csodákat tegyenek. Megszámlálhatatlan ilyen és ehhez hasonló csodákról tudunk beszámolni, hogy amikor valaki megtér,

valósággal új életre kél. Iskolába jár, dolgozni kezd, helyreállnak a kapcsolatai, a házassága, egy nagyon fontos dolog: adófizető lesz, örömmel fizet adót, mert mi, cigányok is szeretünk adót fizetni. Minden humor nélkül mondom, hogy nagyon csodálatos dolog, hogy hozzájárulhatunk az országnak, a társadalomnak, a nemzetnek a fejlődéséhez, és a megtért emberek káros szenvedélyeiket is elhagyják. Áldássá lesznek a családban, áldássá lesznek saját településeiken, és áldássá lesznek ennek a hazának.

Az Albert által elmondott víziónak az egyik fő lényege, hogy az átokból a cigányság teljesen áldássá fog menni, azok, akik valóban ismernek cigányokat, nem átkozni és szégyellni fogják – ez a mi víziónk –, hanem áldani fogják. Albert nagyon sokat szokta mondani, hogy az elefántot is meg lehet enni, ha tudjuk annak a módját, hogy hogyan tegyük. Azt mondja, hogy falatonként kell megenni. Hogyan tudjuk hát a cigány népet felzárkóztatni? Itt, ahogy hallottuk a programokat, ugye téglák vannak, téglákat kell építeni, és ahogy államtitkár helyettes asszony is fogalmazta, hogy előtte alapot kell építeni. Én annyival szoktam még az építkezésről, erről a példáról beszélni, hogy előtte vannak romok, és azokat is el kell takarítani. És nagyon sok rom van, amit az építkezés előtt el is kellett takarítani.

Minden bizonnyal nagyon sok programra, segítségre, szociális folyamatokra van szükség, és ahogy lehetett hallani, már a fogantatástól kezdve a születésig, az oktatási rendszeren át segítve a mentorok támogatásával, az egyetemekre való felkészítéssel, a foglalkoztatással – és még annyit hozzátennék, hogy a lakhatás elősegítése, az egészséges életmódra nevelés rendkívül fontos. És

talán ami 2010 óta hangzik el, ez a gondolat, és ezt én nem hallottam még más kormányzat idejéből: a közösségépítés fontossága.

Nem felejthetjük el, hogy az ember nem csak hús és vér, hiszen az embereknek lelke van, ezért a gyülekezetek – maga a Pünkösdi Cigánymisszió is – holisztikus szemléletmóddal közelítik meg a cigányság helyzetét, problémáinak megoldását. Nagy öröm számomra, hogy egyre több tudományos igényű kutatás, publikációk foglalkoznak az egyházakkal – közöttük a Pünkösdi Cigánymisszióval –, hogy hogyan történik a cigányok, a hitre jutott cigányok életváltozása ilyen rövid idő alatt, és ilyen gyorsan, ahogyan láthatók ezek a társadalmi előrehaladásban. És egy különleges erőt képviselnek, így ezeken belül, a gyülekezetekben folyó munkák. De mindezért a Teremtő Istennek legyen hála, és a kegyelemért, amit ad számunkra.

És én tisztelettel köszönöm, hogy meghallgattak, igyekeztem az időt megtartani, hogy másoknak is jusson. Isten áldja meg önöket!

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Köszönjük szépen.

Nagy örömmel köszöntjük Berki Andrást, aki itt tud velünk lenni, a Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió misszióvezető-helyettese. Őt kérem fel most előadása megtartására. Az előadás címe: A 25 éves misszió gyümölcsei, és a fejlődés útja.

Berki András

misszióvezető-helyettes, lelkész
Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Kedves Barátaim, Munkatársaim, Testvéreim!

Egyre nagyobb aggodalommal és szorongással hallgattam itt az előadásokat, mert ez is elhangzott, az is elhangzott, amaz is elhangzott, amiket én itt leírtam, és Surma Laci meg végleg kihúzta a lábam alól a talajt. És akkor romba dőlni látszik az az álomom, hogy úgy kerül majd be ez az előadás – mármint az enyém – a krónikákba, hogy „A tíz perc, amely megváltoztatta a világot.” Úgyhogy erről most lemondok, mert összeadtuk ezeket a tíz perceket.

Ha már tégláról van szó, eszembe jutott, hogy az én anyai, vagyis apai dédapám vályogvető cigány volt, és ugye ezt cigány téglának is nevezték mifelénk, és nagyon fontos szerepet töltöttek be ezek az emberek az építkezéseknél. Nagyon hasznosak voltak a többségi társadalom számára is. Most egy nagyon kicsi téglácskát teszek talán hozzá ahhoz, ami itt, most és a következő előadásokban el fog hangzani.

„A tudás: hatalom.” Ezt a mondatot közel félezer éve írta le egy ismert angol filozófus, író és államférfi, Francis Bacon. Mivel a hatalom lehetőséget is jelent, lehetőséget valaminek az elérésére, megvalósítására, megcselekvésére, különösen fontos és motiváló erő lehet a cigányok között, hogy „Én is elérhetek valamit. Számomra is

van esély valamire, amiről eddig úgy gondoltam, hogy ez nem így van.” Nagyon fontosnak tartom azt, hogy legyenek alulról jövő kezdeményezések, ne csupán felülről öntsük az elképzeléseket, még akkor is, ha azok nagyon előremutatók.

Közel harminc évvel ezelőtt egy evangelizációs istentisztelet után odajött hozzám egy cigány fiatalember, és azt mondta nekem, hogy „Én ezekről a dolgokról szeretnék többet megtudni.” És ez annyira szíven ütött, ez a kérdés. Elmondta, hogy mi van őbenne, hogy „Többet szeretnék erről tudni.” Ez a mondat a későbbiekben megváltoztatta az ő életét, nemcsak az övét, hanem a családját, sok mindenki másét, meg az enyémet is, hogy ha ez az ember többet akar tudni, akkor nyilván el kell tudni mondani azt, hogy ez hogyan lehet. És maga a Biblia is tanít bennünket erre. Péter második leveléből idézem azt, hogy „*a ti hiteteket egészítsétek ki... helyes ismeretekkel és tudással*” (2Péter 1,5 – EFO). A misszió kezdeteitől fogva szinte elsődleges, vagy legalábbis a legelső célok között volt az, hogy ezeknek az embereknek, akik felé az evangéliumot hirdetjük, legyen több ismeretük. Beindultak a képzések. Először ugye a bibliai alapon bibliaiskola, és ez azóta is folytatódik. Persze változik, mint mindennek változni kell, viszont nagyon eredményes volt, és nem volt hiábavaló.

Én a személyes szolgálatomban nagyon csodálatos vonulatot figyeltem meg az ismeretszerzéssel kapcsolatban – a többre jutás vágya hogyan mutatkozott meg egyes embereknél. Megfogalmaztam egy ilyet, hogy a hallásból született tudás. Voltak olyan emberek, nemcsak idősek, hanem még harmincas éveikben járók is, akik nagy ijedten jöttek oda hozzánk, hogy „Mi nem tudunk megtérni, mi nem tudunk beépülni a

gyülekezetbe, mert írástudatlanok vagyunk.” Furcsa volt számunkra is találkozni analfabétákkal, és fiatal analfabétákkal. És ezek az emberek kaptak úgynevezett Hangos Bibliákat, kis magnókazettákról hallgatták, és egyszer csak azt vettük észre, hogy növekszik bennük az ismeret. Mondják az Isten Igéjét az imádságaikban is, meg a mindennapi beszédben is, meg a bizonyásaikban is. És eszembe jutott az a mondat, hogy „Többet akarok erről tudni.”, és így is lehet, így is lehetett.

Aztán, ugye, az örömhír, amikor annyira megérintette őket, hogy azt mondták, hogy „Még többet, és még többet, és még többet akarok.”, és szembesültek azzal, hogy „Igen, de hát nem nagyon tudom olvasni a Bibliát, mert két-három osztályom van.” És számos olyan tapasztalatunk lett azokban az időkben, hogy ezek az emberek, a szótagolva olvasó emberek, elkezdtek olvasni az Igét, mert nagyon vágytak rá, hogy valamit mondjon nekik Jézus, valami személyeset kapjanak belőle. Egyszer csak, már nem szótagoltak, hanem folyékonyan elkezdtek olvasni. Később jó néhányan szakmát is szereztek.

Voltak olyanok, akik annyira örültek a megtérésüknek, hogy felismerték azt, hogy Jézus foglalkozik velük, hogy a mennyei Atya szeretete kiárad az ő életükre is, és az ő személyük nem ismeretlen a Mindenható Isten előtt, hogy tetszeni akartak Neki, és akkor azt mondták, hogy „Én úgy akarok Neked tetszeni, hogy akkor szorgalmasabb leszek, akkor tanulni fogok, akkor előrébb jutok.” És jöttek azok a fiatalok, akik mondjuk általános iskolában bukdácsolnak, mikor közösségbe kerültek, és a későbbiekben, már amikor elvégezték

az iskolát, akkor egész jó eredményeket produkáltak. Sőt, mentek tovább, szakmunkásképző, középiskola, és még mindig nem volt megállás, most 25 évről beszélek. Némelyek előtt megnyílt a főiskola és az egyetem kapuja is. El tudom mondani azt – bár statisztikáink nincsenek, kell majd ilyen készítenünk –, hogy több száz szakmunkásról, érettségizett testvérünkről beszélhetünk a misszióban, és már azok is több tucatot képviselnek, akiknek főiskolai, egyetemi végzettségük van.

A bibliaiskolai képzést említettem, és már Albert is említette ezt a KNF-et, a Keresztény Népfőiskolát. Ez jó emlékű oktatási program volt. Több mint 400-an végezték el ezt a hároméves bibliaiskolát, és közülük – ami a legnagyobb öröm számunkra – a legtöbben ma is szolgálnak. Ott vannak a gyakorlatban, a gyülekezetekben, úgy is, mint igehirdetők, úgy is, mint lelkipásztorok, gyerekmunkások és sok minden egyéb. Azt látom, hogy ami igazából a változást elősegítette, vagy előre mozdította a tanulás felé, az ismeretszerzés felé, az pont az volt, amiről Laci beszélt, a megtérés. Ez egy döntő változás minden ember életében, és helyreállt tulajdonképpen az identitástudatuk ezeknek az embereknek, az önképük is helyreállt, hogy ők is már értékes emberek, és nem az volt bennük, amit addig hallottak az előítéletekben.

Azt is láttuk, hogy sok-sok lelki seb, elutasítottság úgy meggyógyult, és óriási szerepe volt és van is ebben azoknak a szolgálóknak, akik bátorítással vannak feléjük – legyenek romák, vagy nem romák, akik már előrébb vannak ebben –, és itt a mentorlás is, amely már el is

indult, de a jövőben még inkább kell, hogy erre ösztönözze ezeket az embereket.

Igazából azt gondolom, hogy a mi számunkra, vezetők, szolgálók számára nem is a tudás és az ismeret – hogy többet tudjál, többet ismerjél – a legfontosabb kincs, bár az is, hanem azok az emberek, akik ezt hordozzák. Annyira jó látni, hogy egyre több ilyen kincs van a gyülekezetekben. Egyre több ilyen kincs van a misszióban, és amely a társadalom felé is kifejti a hatását. Mondhatnám azt is, hogy olyanok ők a számunkra – és nemcsak a fiatalok, hanem az idősebbek között is annyira jó látni, hogy amikor beindulnak az idősebb emberek –, hogy úgy tekinteni rájuk, mint tényleg csillagokra, akik ragyognak a sötét éjszakában. És van egy bibliai vers a Dániel próféta könyvében – úgy gondolom, hogy ez most, legalábbis itt, ezen a helyen róluk szól, vagy róluk szóljon, mert ők azok.

Idézem a Biblia verset: *„Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége; és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké.”* (Dániel 12,3)

Ővelük lesz eredményes és gyümölcsöző a misszió.

Köszönöm a figyelmet.

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Köszönjük szépen Berki Andrásnak.

Itt van a Zákányszéki Gyülekezetünk is, lelkipásztora Péter Pali, ő következik most, kérem szépen, hogy fáradjon ki.

A felelősségvállalásról a mélyszegénységben, a gyülekezetek és a SZERETETPONTOK összefogásáról beszél nekünk.

Péter Pál

konzultációs tanácsstag, lelkipásztor
Magyar Püünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

Szeretettel köszöntök mindenkit.

Feladatom, hogy beszéljek a szegénységről; a feladatom, hogy a felelősségvállalás a mélyszegénységben. Hadd kezdjem onnan, hogy én úgy nőttem fel, hogy egy nagyon szegény családban, öten vannak testvéreim. Erdélyből jöttem, ezt fontos tudni, Marosvásárhely mellett, Erdőszentgyörgyön jártam iskolába, és tudom, hogy mit jelent az, hogyha valaki azt mondja, hogy nincs. Tudom, hogy milyen az, amikor valaki átélte azt, hogy mondjuk három napig nem evett semmit.

Egy-két példát hadd mondjak el az életemből, amit sosem fogok elfelejteni. Kilenc éves voltam, harmadik osztályos, és nagyon éhes voltam, és azt lestem az osztálytársaimtól, hogy ki lesz az, aki nem eszi meg majd a tízórait, hogy elkérhessem tőle. Mindig volt ilyen, aki nem ette meg, és már végül tudta, hogy én mindig éhes vagyok, és mindig úgy készült már, hogy nekem mindig hozott, hogy legyen, hogy tudjon segíteni nekem. A másik példa, amikor egyszer mentem hazafelé iskolából már, és akkor is nagyon éhes voltam. Egy patakban egy fél alma volt benne, és én azt nagyon kívántam, és én nagyon

szerettem volna megkapni, úgyhogy vártam, hogy mindenki elmenjen, hogy valahogy felvegyem, és azt én olyan jóízűleg megettem.

Felelősségvállalás a mélyszegénységben. Talán elmondhatom, hogy ez motivált engem, hogy ott legyek és ott legyünk az embereknek az életében, hogyha azt mondják, hogy szükség van. A Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió Szeretetszolgálatá SZERETETPONTJAI. Készek vagyunk segíteni, készek vagyunk odaállni, és készek vagyunk felismerni a nehézséget és a problémát. Ott vagyunk, ha szükség van ránk. Felelősségvállalás – gondolok arra, hogy amikor megyünk az utcán, a városban, és láttok egy idősebb bácsit, aki egyenként hordja be kalodából a fáját, amit ő megvásárolt, és akkor megálltunk és behordtuk, segítettünk neki.

A lényege ennek mindig az, hogy olyan örömeket kapunk ezek után, olyan áldások vesznek körül bennünket, amikor ilyen történik, hogy segítettünk. A végén mindig azt mondják, hogy „Megölelhetlek?“, hogy „Átölelhetlek téged?“, hogy „Kik vagytok, és miért segítettetek?“ És akkor tudunk nekik beszélni arról, hogy „Valójában Isten az, aki bennünk él, és Isten az, aki úgy szeret téged, hogy most úgy akarta, hogy mi itt legyünk, hogy segítséget tudjunk neked nyújtani.“ És olyan jó, amikor ezt így átéljük, és akkor azt mondják, hogy „Van-e itt is ilyen közösség, ilyen gyülekezet? Mert mi szeretnénk elmenni és szeretnénk ott lenni.“

Még egy példa, hadd mondjam el, ezek annyira éltetnek bennünket. Egy idősebb néni keresett meg Zákányszéken, aki azt mondta, hogy már olyan sok helyre fordult segítségért, és sehol nem kapott még segítséget. Megkérdeztem, hogy mi a probléma. Beázik az egész

épület, és nem tudja megoldani, nincs rá pénze, de már úgy érzi, hogy be fog szakadni a mennyezet, ahol alszik, és nem tudja megoldani. És persze kimentünk, megnéztük. Hála Istennek, a Pünkösdi Cigánymisszióknak vannak önkéntes munkatársai, akikkel ott együtt dolgozunk, és ha ilyen szükség van, akkor azonnal ott vannak és segítenek. Köztük van villanszerelő, van ács, és van olyan is, aki kőműves, tehát mindenhez értenek, és elmentünk és megoldottuk. Tehát levertük a falat, a tetőt leszedtük, a cserepeket megigazítottuk, új léceket tettünk. Fájdalmas volt látni azt, hogy ez az öreg néni úgy élt, hogy tálak voltak kirakva, és abba fogta ki a vizet, hogy ne a föld ázzon. Igazából most már nem ázik.

Hogy miért tesszük ezt, és mi ennek az eredménye? Látjuk, hogy az emberek találkoznak a szeretettel, találkoznak Istennel, és ugyanazt kaptuk ettől az idős nénitől is, hogy szeretne minket átölelni, és szeretne járni ebbe a közösségbe, ahol mi vagyunk. És ugye, ezekről képek kerülnek fel – hogy segítettünk – a közösségi oldalra is, láthatók. Ennek is célja van, mert nagyon sokan vannak most már, hogy megkeresnek bennünket, hogy adományokat szeretnének felajánlani, bútorokat, ruhákat. És ugyancsak az önkénteseinkkel elmegyünk és lepakoljuk a negyedik emeletről, ha kell, és célba juttatjuk ezeket az adományokat. Nagyon-nagyon sok ember van, akik ezekre igényt tartanak. De a Pünkösdi Cigánymisszió SZERETETPONTJAI készek fát felválni, ha kell, készek vagyunk fát felhasítani, ha kell, ezért sokszor haragszanak ránk a vállalkozók, akik mennének felválni a fát, horribilis összegért. De mi ott vagyunk, és mi felvágjuk, mert nem tudják kifizetni. Hiszem azt, hogy ezek olyan dolgok, amit kell, hogy cselekedjünk, hogy a közösségünk megerősödjön.

Egy példa még: gyülekezetek és SZERETETPONTOK összhangja. A gyülekezet mindig összefog, és a SZERETETPONTOT támogatjuk, és SZERETETPONTKÉNT ott vagyunk az emberek életében. Kiskunhalason voltunk egy istentiszteleten, ahol egy fiatal asszonyka odajött hozzánk és sírt, hogy imádkozzunk érte, mert el fogják venni a gyerekeit. Mert olyan a helyzetük, hogy nem tudják megoldani, és segítséget szeretnének Istentől. És akkor úgy megkérdeztem, hogy „Tenni is szeretnétek ezért valamit, azon kívül, hogy most imádkozunk értetek?” „Persze, bármit megtennék.” És akkor megnéztük, hogy mire van szükség. Hát persze, a villanyvezetékek lógtak minden irányban, nem volt konnektor, a kémény össze volt dőlve, nem volt kályha, nem volt bútor, nem volt ágy, és a cserepek sem jól álltak, tehát minden rosszul állt, és persze, hogy így jöttek, és el akarták vinni a gyerekeket.

Ez nagyon nagy öröm számomra, hogy olyan munkatársaim vannak, akik készek mindig segíteni – úgy, hogy napszámba járnak dolgozni. Reggel öt órakor kimennek a mezőre, és este hat óráig, hét óráig dolgoznak, és este hét órakor fáradtan, amikor hazajöttek, beültünk egy kisbuszba kilencen. Persze előtte megvásároltunk mindent, amire szükség volt: meszet vittünk, villanykábeleket vittünk, csillárt vittünk, amire ott szükség volt, ágyakat, szekrényeket, bútorokat, és este elmentünk, és egész éjjel dolgoztunk. Az volt ebben a legjobb, a legcsodálatosabb, hogy ők is ott voltak és végig dolgoztak velük, és a szomszédok is jöttek és végig dolgoztak éjszaka velünk, mert adták magukat ehhez, hogy segítsünk ennek a fiatal házaspárnak. És nem vitték így el a gyereküket, mert reggelre új házuk lett, berendezve: volt ágyuk, volt szekrényük, volt mindenük, és a konnektorok is a helyükre

kerültek, meg csillárok is lettek a szobában. Áldom az Istent azért, hogy ott lehetek az ilyen embereknek az életébe, ott lehetünk.

A Pünkösdi Cigánymisszióknak tíz SZERETETPONTJA van az ország területén, és ott vagyunk, ilyen módon is, hogyha szükség van az embereknek az életében. Fontos, hogy ezeket az embereket – a fiatal házaspárt is – inspiráltuk arra, hogy közösségre van szükségük. És amikor bejönnek a közösségeinkbe, akkor ott tanítva vannak arról, hogy hogyan kezeljék a pénzügyeiket, a pénzüket, és hogy hogyan tudnak kitörni ebből a szegénységből. Ez is a feladatunk, hogy amikor bejönnek, közénk jönnek, akkor tanítsuk őket erre. Istené a dicsőség.

A Szeretetszolgálat, a Pünkösdi Cigánymisszió Szeretetszolgálata szívén viseli az egyedi élethelyzeteket, és célunk, hogy felkaroljuk azokat az embereket, akik elesettek, azokat az embereket, akik hajléktalanná váltak, időseket, akik tehetetlenek, és ott vagyunk az életükben. A Szeretetszolgálat tevékenysége a SZERETETPONTOKON keresztül: az a célunk, hogy elérjük és megsegítsük a bajba jutott embereket, családokat.

Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket.

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Mi is köszönjük, és nagyon sok erőt kívánunk a továbbiakban is a munkátokhoz.

A Nyírvasvári Gyülekezet lelkipásztorát köszöntjük, Rézműves Miklóst, köszönjük, hogy itt van. Kérlek, gyere ki közénk.

A civilekről a közösségépítésben, és a vallási egyesületek szerepvállalásáról fog beszélni nekünk.

Rézműves Miklós

konzultációs tanácsstag, lelkipásztor
Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

Nagyon nagy szeretettel köszöntöm önöket.

A Nyírségben a Nyírségi Reménység Háza Vallási Egyesület van nekünk, ami Nyírvasvárit és ott a nyírségi falvakat öleli fel, és az egyik fő pillérről szeretnék ma beszélni, ami az ifjúsággal való foglalkozás.

Minden héten egy alkalommal szoktunk ifjúsági alkalmat tartani, és ez két fő részből szokott állni. Az első rész nagyon érdekes, úgy szokott mindig kezdődni, hogy egy körbeszélgetés van, körben leülünk a fiatalokkal, és mindig egy bibliai történetet általában felolvasunk, és együtt levonjuk azokat a dolgokat, amik a jövőre való építkezésre a fiataloknak egy előremutatást ad. És nagyon fantasztikusak szoktak lenni ezek a körbeszélgetések.

Ugye, azt fontos elmondjam, hogy a sok teendőm mellett nagyon régen mozgott már ez bennem, hogy a fiatalokkal is kéne foglalkozni, és nagyon nehezen szántam magam oda – ez nagyon hozzátartozik az igazsághoz. Úgy voltam vele, hogy még egy plusz terhet most magamra vállaljak a sok minden mellett? Két éve, amikor elkezdtük, akkor rájöttem, mára, hogy miért ragaszkodom ennyire ehhez – mert egyre jobban ragaszkodom ehhez –, hogy az én fiatalkorom is úgy alakult,

hogy az egész környezetem, mindenki, aki a környezetemben volt, azt mondta, hogy semmi nem lesz belőlem, és mindig ezt hallottam vissza. Egészen a megtérésemig, a húszas éveim elejéhez kellett ahhoz várni, hogy megtérjek, és olyan emberekkel találkozzak, akik azt mondják, hogy igen, te egy értékes ember vagy, és te valamire viheted.

Arra jöttem rá, hogy azért nagyon fontos nekem ez, mert azt látom nagyon sok településen, ahol mozgunk, hogy maguk a fiatalok otthon nagyon nagyrészt azt látják, hogy nagyon sok szülő most is, még 2021-ben, füveznek, drogoznak, alkoholizmus van. És egyszerűen nincs előttük olyan jövőkép, ami olyat festene fel előttük, hogy érdemes élni, érdemes előre menni, érdemes tanulni, érdemes szakmát tanulni, érdemes leérettségizni, diplomát szerezni, és érdemes valóban apának és édesanyának lenni. Nagyon sokan ilyen háttérből jövünk, hogy ezekre nincs lehetőség, hogy halljuk, és lássunk jó példákat magunk előtt.

Ezek a körbeszélgetések azért is szoktak nagyon jók lenni. Emlékszem az első körbeszélgetésekre, amikor arról beszéltünk, hogy mi szeretne lenni, mi a célja az életben, és volt olyan fiatal, aki azt mondta, hogy közmunkás szeretne lenni. És akkor megértettem, hogy óriási a feladat, bele kell tudni ebbe állni, és egy olyan képet festeni, hogy van ezen túl. Nagyon sokszor – magamból kiindulva – azt látjuk, ami ott a környezetünkben van, ahol felnőttünk, és nem látunk tovább, hogy van még tovább, és van még lehetőség. Az egyik legfontosabb feladatunk – azt gondolom – az, hogy egy olyan képet fessünk fel a fiatalok előtt, amibe bele tudnak kapaszkodni, amiben lehetőséget látnak. És annak a lehetőségét megteremteni, hogy találkozzanak

Jézus Krisztussal, aki egy olyan pozitív irányba tudja elmozdítani az életüket, ami minden szinten olyan változást hoz, amit csak Ő tud megadni.

A második része ezeknek az ifjúsági alkalmaknak úgy szokott zajlani, hogy szabadabban, ilyen játékosabban, de mégis a közösségépítés a cél. Ebben szokott lenni dicsérettanulás. Az ifjúságira – öt-hat fővel kezdtük két évvel ezelőtt – most ilyen harminc-negyvenen szoktak eljönni. Nem olyan rég vezettük ezt be. Én nagyon szeretem a dicséreteket, de sajnos nem tudok énekelni, nincs jó hangom, de az Úr rendelt mellém egy hölgyet, aki foglalkozik a fiatalokkal, és keresztény dicséreteket tanít nekik. És először, amikor hallottam, hogy 30-40 fiatal kórusban dicséri az Urat, valami fantasztikus érzés volt ezt visszahallani, hogy milyen ez, és azóta ilyen rendszerességgel minden alkalommal foglalkozik velük. De volt már szalonasütés, volt Nyírpláza látogatás, mert nagyon sok fiatal nem jutott még el oda, palacsintasütés. Ez ilyen nagyon-nagyon jól szoktak lemenni, hihetetlen. Én is alig várom a pénteki alkalmakat, már most úgy élelem meg, hogy ez az egyik legfontosabb dolog az életemben, hogy alig várom, hogy péntek legyen, és ifjúsági alkalom.

Hogy ennek milyen hatása van a fiatalokra? Három hete – egy kislánynak a példáját hadd hozzam, egy első osztályos tanuló. Azt fontos elmondjam, hogy a 30-40 fiatal az egész az óvodásoktól egész a középiskolásokat karolja fel. Egy első osztályos tanuló először jött el az alkalomra, és pont dicséreteket tanultak a fiatalok. Valahogy az én figyelmemet is teljesen elkerülte ez a kislány, és vége lett az ifjúsági alkalomnak. A következő héten, amikor ifjúsági alkalom volt,

elfelejtettünk neki szólni – én is. Az alkalom már ment, és előtte való héten a dicséretvezető kiadta, hogy melyik éneket kell megtanulni és majd énekelni. És akkor már ment az alkalom, amikor a kislány jött az anyukájával, kisírt szemekkel, mert otthon sírt, hogy ő el akar jönni az ifjúsági alkalomra, és hogy neki nem szóltunk. Akkor nagy örömmel bejött, én bocsánatot kértem tőle, meg a többiek, hogy nem szóltunk neki, és akkor ő volt egyedül az, aki megtanulta a dicséretet, és egyedül kiállt és elénekelte mindenki előtt. Amikor vittem haza, mielőtt kiszállt volna az autóból, akkor azt mondta nekem, hogy „Miki, arra szeretnék kérni, hogy függetlenül attól, hogy van egy ilyen Messenger-csoport, ahol a fiatalok egymásnak szoktak írni, nekem külön mindig szóljál, hogy mikor lesz ifjúsági alkalom, és engem mindig vigyél fel, mert el akarok menni.”

Én azt gondolom, ez a legnagyobb visszaigazolás, hogy mennyire érdemes ezt csinálni. Mára ez lett nekem is a mottóm, hogy ebbe állok bele, és próbálok ezt minden irányba mondani, hogy kell ezt mondani a fiataloknak, hogy lássanak többet. Én is nem olyan rég érettségiztem le, és újra neki kellett állni, tanulni, már elfelejtettem, nagyon nehéz volt, hogy szorgalmas legyek, a beadandókat megcsinálni időben, és ehhez újra és újra az ember oda kell, hogy szánja magát. Egyszerűen én is azt akarom látni, amit mindig Albert is mond, hogy ott ülnek roma emberek, bemegyünk egy hivatalba, és egy roma vár minket. Nem avval jönnek be a romák, hogy kaptak egy papírt, és nem tudják értelmezni, hanem azzal ülnek ott, hogy ők értelmezik és magyarázzák el a többieknek, hogy miről szól ez, akár a magyaroknak is. Ha ezt elérjük, én azt gondolom, a legnagyobb dolgot tudtuk megcsinálni. Ha

már egy pár fiatalnak az élete is megváltozik, és egy olyan irányt vesz, hogy találkoznak az Úrral, és elkezdenek tanulni, akkor már megérte.

Nagyon sok mindent felírtam még, de azt gondolom, hogy mindent elmondtam, ami a szívemben volt.

Nagyon-nagyon köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

Az Úr Jézus áldja önöket gazdagon!

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Köszönjük szépen Miklós, az élményeket, a szívedet, és további kitartó jó munkát kívánok nektek a közösségekben.

Két nagyon nehéz téglá van még hátra. Az egyik ebből az oktatás, képzés, felnőttképzés, köznevelés témája – szakértője Patkás Rita, oktatási és képzési igazgató. Őt kérem szépen föl előadása megtartására.

Előadásának címe: Útkereső köznevelés, felnőttoktatás, képzés és kiegészítő támogatások.

Patkás Rita

oktatási és képzési igazgató
Magyar Püünkösi Egyház Országos Cigánymisszió

Tisztelettel és szeretettel köszöntök minden kedves megjelentet, vendéget.

Lehet, hogy megengedett elérzékenyülni egy ünnepség alkalmával. Mert én magam egy különös ajándéknak tekintem, hogy eszköz lehetek Isten kezében, ebben a misszióban, ebben a szolgálatban, és kegyelem, hogy Isten ennyi eszközt ad a Pünkösdi Cigánymissziónak, és kegyelem együtt látni testvéreként, együttműködésben szorosan szolgálni kormányzatot, önkormányzatokat, civileket, egyházakat, cigány közösségeket, intézményeket, köznevelési, szociális, egészségügyi és sorolhatnánk, mert végtelen a történet. Jó volt látni azt az építkezést mögöttünk, az elhangzottakat, hogy romeltakarítástól alapok letételén át, falak építésén keresztül hogyan lesznek paloták. Palotákban gondolkozunk, mert én valahogy úgy képzelem el Isten országát, hogy ott, ahol arany utak vannak, ott aranypaloták is lesznek. Mi erre építkezünk, erre készülünk, és jó látni, hogy mi, akik itt vagyunk ebben a teremben, mindannyian használhatóak vagyunk ebben a folyamatban.

Amiről én beszélnék a kiegészítő tevékenységek, merthogy tíz évvel ezelőtt – és valószínűleg sokkal korábban – megfogalmazódott a misszióvezető úrban, hogy a gyülekezeti közösségek mellett a 25 év alatt mindenféle szükséghelyzeteket tapasztaltak az ott szolgálók, munkatársak, azok is, akik előttem szóltak, és azt látták, hogy akkora a szükség, olyan igények vannak, amik végtelenek és betölthetetlenek. Nagyon nagy a reménytelenség, de el kell vigyünk a reményt minden eszközzel, ami rendelkezésünkre áll, és keressük tovább és tovább az eszközöket. Ezért örülünk kifejezetten az egyetemi partneri kapcsolatoknak is, merthogy nem csak a saját épületünket építjük, hanem a társadalmat szeretnénk építeni. Társadalmat, ami lehet egy előszobája Isten országának, mert ebben élünk itt a Földön.

A kiegészítő tevékenységek, amiket felvállaltunk. Elhangzottak a lelki szolgálatok, amikor az emberek lelki gyógyulására, épülésére fókuszálnak, és Magyarország nyolc megyéjében, 139 gyülekezetben, és mindenféle más szolgáltatással együtt 353 településen vagyunk jelen. És azt érzékeltük tíz évvel ezelőtt, amikor megalakult a Reményhír Intézményfenntartó Központ, amely köznevelési felelősséget vállalt magára, és átvette fenntartásába Békés Város Önkormányzatától az Eötvös József Általános Iskolát, Epreskerti Óvodát, megalapította az Erdős Kamill Szakképző Iskolát, Alapfokú Művészeti Iskolát, és újabban a Hunyadi téri óvodát is. Örülünk az együttműködésnek, és köszönjük polgármester úr. És rendkívül jó szakember pedagógus csapatot kaptunk az intézményvezetés és a kollégák személyében. De látjuk azt, hogy az ő mindennapi szakmai, minőségi munkájuk mellett és ellenére nagyon sok a rom a háttérben, nagyon sok segítségre van szükség, a gyerekek, a családok nagyon megterhelő környezetből jönnek, és nehéz úgy az építkezés a hétköznapokban, hogy este lerombolódnak a felépített falak, alapok.

Ezért misszióként és keresztényekként annak a meggyőződésnek a hangsúlyát kezdtük el, hogy ott legyünk a gyerekek, a pedagógusok, a családok lelki épülése, gyógyulása mellett, ezért missziós munkatársak segítik ezt a folyamatot nap mint nap, a gyerekek épülésére. Illetve családi mentor az, aki kijár a családokhoz, és tartja a kapcsolatot a pedagógusokkal és a gyerekekkel, illetve ugyanígy az óvodákban is. Emellett örülünk neki, hogy az intézmény vezetése kulcsfontosságúnak tartja a tehetséggondozást is, és a zenei, sport és egyéb területeken is kimagasló tehetségeket látunk már magunk előtt.

Azután jöttek a közösségi ház programok. Merthogy itt a pandémia idején is láttuk, hogy a gyerekeknek hiába van digitális tanrend, hogyha nincs otthon, nemhogy internet, de áram sem, vagy adott esetben egy fürdőkádban alszik az a gyerek ágy helyett. Ezért a közösségi házakban, és itt nem csak Békésről van szó, hanem az említett Felzárkózó települések programban is a közösségi házakban, illetve a gyülekezetek mellett lévő közösségi házakban is olyan szerepet is betöltenek ezek az épületek és pontok, hogy internetet biztosítsanak, és a korrepetálásban segítsék a gyerekeket.

Örülünk annak, hogy a tíz év alatt is, a felzárkózás-politika erőteljes programfókuszú ideje alatt is találkoztak azok az elveink, hogy vannak alulról jövő kezdeményezéseink, ott vannak az önkéntes munkatársak a közösségi házakban, akik segítik a tanulásban a gyerekeket, beszélgetnek a szülőkkel, a felnőttekkel, életvezetési tanácsadásban részesítik őket. És emellé jönnek a kormányzati programok, egy tanoda, egy Biztos Kezdet Gyerekház, egy Felzárkózó települések program, Komplex telep program, roma nemzetiségi kulturális programok, pedagógiai programok, sorolhatnánk. A mi feladatunk az, hogy a küldetésünket betöltsük, hogy minden rendelkezésre álló lehetőséggel éljünk eszközként, mert szükség van ránk, szükség van mindnyájunkra. Szükség van arra, hogy lássuk, hogy önös célok túl nekünk az országunkat, a szomszédságunkat, a társadalmunkat kell építeni.

Aztán azt is láttuk és felmértük, hogy a cigány közösségek, akik a közelünkben vannak, akikkel napi szinten kapcsolatban vagyunk... és most már nem tudom, hogy 6000 főről beszélünk-e... 7400 –

mindennap frissülő adatok. 7400 ember körében, egy 3000 fős körben, ötvenöt településen, nyolc megyében lekérdeztük ezeket a felnőtt embereket, hogy mégis hány osztályuk van, mégis milyen képességeik vannak, tudnak-e írni, olvasni, és akarnak-e tanulni. És ennek a 3000 főnek a 64%-a azt mondta, hogy igen, akar tanulni. Nagyon sokan vannak sajnos, 45% talán, akiknek még a nyolc általánosa sincs meg, általános iskolai végzettsége.

De a beszélgetések során, a lekérdezések és a kérdezőbiztosok felkészítése során örömteljes történeteket is hallottunk, amikor azt mondja nekünk az egyik kérdezőbiztos, hogy ő három osztállyal jött át Erdélyből, és ott is csak románul tanult, tehát nem tudott magyarul írni, olvasni, és már itt él huszon-harminc éve. És amikor a gyülekezethez kapcsolódott, és elkezdte érdekelni a Biblia, a Bibliából tanult meg írni, olvasni, és ma már ő is kész arra, hogy tanuljon. Vannak köztük olyanok – el is hangzott –, akik nemcsak hogy az általános iskolát elvégezték, felnőttoktatásban vettek részt, hanem szakképesítést is szereztek, sőt, az érettségit is megszerezték, és vannak még ambícióik tovább.

És a felnőttoktatásban és felnőttképzésben is, ahogy minden programunkban azt látjuk, elhangzott, vagy hát a konferencia címe a HIT–REMÉNY–SZERETET MOTIVÁCIÓ–FEJLŐDÉS–KÖZÖSSÉG. Azért, mert meggyőződésünk az, és meg is tapasztaltuk, hogy az igazi motiváció minden ember életében, minden emberben legbelülről fakad, és ez a legerősebb motiváció – mi azt látjuk és hisszük, hogy ez a hit, és az Istenbe vetett hit. Azután következhet egy fejlődési folyamat. Akkor már van remény, merthogy elhiszi, hogy Isten neki is

életet, örök életet akar adni, de ezen a Földön is akar számára biztos megélhetést, boldog családot és egy könnyebb életet. És hogyha van remény, ha van motiváció, és van közösség, ami felkarolja, akkor lehetőség van arra, hogy épüljön is az a személy. Épül ezáltal nem csak ez a személy, nem csak a családja, hanem épül az a közösség, az a kis gyülekezet, az a kis tanoda program, a Biztos Kezdet Gyerekház kapcsán odagyűlő szülők, vagy éppen a köznevelési intézmények mellett ott lévő családok. Épülnek a közösségek, felépülnek személyek, közösségek, felépül környezetük, és épül a társadalom.

Ebben hiszünk, és görcsösen ragaszkodunk ahhoz, hogy van remény a reménytelenségben, és minden eszközt azért ragadunk meg, minden programot a gyülekezetek mentén, a köznevelési intézmények mentén, és nyitottak vagyunk arra, hogy bárhol az országban, vagy a határon túli magyar ajkú cigányság körében, és nem csak... Felkaroljunk közösségeket, segítsünk, megosszuk a jó gyakorlatokat, a tapasztalatokat, és így építsük együtt a társadalmunkat.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet.

És még annyit, mert ez nagyon fontos nekem, hogy mindenért Istené legyen a dicsőség!

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Köszönjük szépen.

És végül, de nem utolsó sorban egy nagy, értékes intézményünk, a Segítő Szolgálat, aminek a vezetőjét, az intézmény vezetőjét köszöntöm, Fazekas Hajnalkát. Az ő előadása következik.

A címe: Rászorulókat megsegítése, romák, cigányok foglalkoztatása a szociális szférában, és a szociális segítő szolgálat jó gyakorlata.

Fazekas Hajnalka

intézményvezető
MPE OCM Segítő Szolgálat

Ahogy kolleganő is mondta, utoljára, de nem utolsó sorban, nagyon sok szeretettel és tisztelettel köszöntök minden megjelentet. Külön köszönöm a türelmet, hogy mindenki ilyen türelemmel volt az utolsó előadásig is, mert azért 10 órától igencsak eltelt itt az idő, és mindjárt 3 óra előadást kellett végighallgatniuk.

Ami nekem eszembe jut, hogy én két éve itt álltam, szinte napra pontosan, és a Segítő Szolgálatnak pontosan a tízéves jubileumi ünnepségét ültük és ünnepeltük, ami azóta eltelt, és ahogy írtam is az előadás címének, hogy 12 éve a rászorulókat szolgálatában. Itt vagyunk, és ahogy elhangzott itt, az építkezés, az alapkőletétel, a téglák az intézményekben, ahogy építjük – azért a Segítő Szolgálat egy olyan nagy alappillére szintén a Cigánymisszióknak, amely nélkül nem is létezhet. Hiszen mi is olyan szükségletekre reagálunk, mint a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása a szociálisan rászorultaknak az elérésével, és így a szolgáltatásaink biztosításával, ami nélkülözhetetlen, és napi szinten kell, hogy ezzel foglalkozzunk és biztosítsuk a rászorulóknak.

A segítő szolgálatunk 2009-ben alakult, és ahogy már mondtam is, már több mint 12 éve vagyunk jelen. Viszont az MPE OCM '96-os

megalakulásával már lefektette ezeket az alapokat a Mégis Van Remény Egyesület munkásságával, hiszen akkor már elkezdődött a szegények, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, a rászorult személyek megsegítése, és ekkor már számos szociális és felzárkóztatási programot működtetett a szervezet. Mi erre épültünk, és erre vagyunk itt most jelen.

Röviden a szolgáltatásaink bemutatása. Aki '19-ben itt volt, ő már megismerkedett ezzel, és azért többen is ismernek bennünket szerencsére. Országosan 10 megyében és Budapest fővárosban vagyunk jelen szociális szolgáltatásainkkal, 16 telephellyel, 3 nyitva álló helységgel. Házi segítségnyújtásunk 2009-től működik 106 településen, jelenleg 6250 fő ellátottal. Szociális étkeztetést 2019-től biztosítunk 110 településen, jelenleg több mint 8000 ellátottal a rendszerben. 2012-től működtetjük a pszichiátriai betegek közösségi ellátása szolgáltatásainkat, jelenleg 46 fővel. És 2018-tól új pályázat lehetőségén a fejlesztő foglalkoztatást a pszichiátriai betegek részére, ezt Szegeden 10 fő részvételével tudjuk biztosítani, és nekik tudjuk ezt a lehetőséget kiemelten biztosítani.

Következő ábrán is szeretném szemléltetni szervezeti felépítésünket. Itt látható a 16 telephely, települések megjelölésével, illetve szolgáltatások megjelölésével. Itt is látható a területi felosztottság, a 16 házi segítségnyújtásban résztvevő telephely, illetve a 10 szociális étkeztetést nyújtó telephelynek a megjelölése. Szociális étkeztetésben a legjellemzőbb jogosultsági feltétel az életkor, azonban számos aktív korú ellátottunk is igényli az ellátást. Az aktív korúak szociális alapellátásának megjelenésének az oka a megváltozott

munkaképesség, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, illetve szociális rászorultságuk. Mindig, egy szociális szolgáltatást tekintve látható, hogy nagyon magas az életkor tartalma, amiben az étkeztetést, illetve a házi segítségnyújtásunkat is igénybe veszik. Jelenleg az étkeztetést országosan 64 szerződött partnerrel tudjuk biztosítani. Az igénybevétel elvitellel és kiszállítással történik. Éves adagszámunk jelenleg több mint 1 millió 500 ezer felett van országosan. Nagy dicsőség ez nekünk, hogy van saját konyhánk, missziós konyhánk itt Békésen, amely 2015-től működik, vagyis akkor került újra kiépítésre és felújításra. Jelenleg, csak Békésen, a missziós konyha igénybevétele 500 fő feletti ellátotti megállapodással van, és az adagszám több mint 9000 havi adagszám, amit csak a missziós konyha biztosít az ellátottaknak.

Életkori megbontásban, illetve nemek szerinti megoszlásban is szeretném bemutatni az ellátottak igénybevételi arányát. Amint látható, szociális étkeztetésben is, illetve házi segítségnyújtásban is nagyon nagyarányú a női ellátottak részvétele, illetve igénybevétele. Az ellátottak több mint 60%-a nőnemű. Házi segítségnyújtásban ez az arány még magasabb, ez 80%, mint ahogy lehetett is látni az ábrán. Míg a férfiak csak 20% és 38%-ban vannak jelen a szociális alapszolgáltatásainkban. Életkor szerinti megoszlásban, mind szociális étkeztetésben, mind pedig házi segítségnyújtásban látható, hogy 90% a 60 év feletti női ellátottak aránya. Helyi szinten is tükröződik azon tényleges társadalmi kép, miszerint a nők tovább élnek, és a férfiak korai halálozása letükröződik az igénybevételek alapján. Az ellátottak átlagéletkora együttesen mindkét ellátási formában 72 év szokott lenni.

Családi állapot jellemzőjeként megállapítható, hogy étkeztetésben és házi segítségnyújtásban is nagy arányban, több mint 30 illetve 58%-ban vannak az özvegyi ellátottak, amelyek aránya az életkor emelkedésével folyamatosan nő. Az ellátottak csak 29 illetve 25%-a él házasságban a mi ellátottjaink közül, akik támaszkodhatnak a családi erőforrásokra, illetve a család segítésére. Ahol nincs család, ott mi vagyunk, ránk tudnak támaszkodni, mi vagyunk a család, és mi vagyunk a segítség számukra.

Szeretnék házi segítségnyújtásban, illetve a házi segítségnyújtáson belül a személyi gondozás, illetve a szociális segítség tevékenységekre megbontva adatokat szolgáltatni. Azt elmondhatjuk, hogy naponta tapasztaljuk, hogy gondozottjaink mind egészségi állapotuk, mind pedig életkori sajátosságaik alapján folyamatosan segítséget igényelnek önmaguk ellátása során. Személyi gondozás folyamán az ellátottak leginkább a krónikus betegségekkel összefüggő gondozási és ápolási feladatokban, valamint a személyi higiénia biztosítása során végzett tevékenységekben igénylik a segítséget. Ilyen a vérnyomásmérés, gyógyszerfelíratás, -kiváltás és egyéb gondozási feladat. Ezen felsorolt tevékenységeken kívül még számos esetben biztosítjuk az ellátott mozgását, decubitus – felfekvés – megelőzését, gyógyászati segédeszközök beszerzését, családdal, ismerősökkel való kapcsolattartást.

A szociális segítség területén a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködésben, és a háztartási tevékenységekben való közreműködésben kérnek leginkább segítséget az ellátottak. Mindennapjaikat az egészségi és közlekedési problémák hálózzák be.

Szociális és egészségügyi problémák szorosan összefonódnak, és megoldásuk egymástól függetlenül nem lehetséges. Számos ellátott gondozási szükséglete alapján személyi gondozásban és szociális segítségben is részesül egyaránt nálunk.

A következő ellátási csoport, akinek segítséget nyújtunk, a pszichiátriai betegek csoportja, közösségi ellátása Szegeden. Az ellátás célcsoportját képezik a saját otthonukban élő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek. Célunk az ellátottak meglévő képességeinek, készségeinek fejlesztése mellett, hogy otthonunkban maradva, az intézményi elhelyezést elkerülve, méltóságteljesebb közösségi életre alkalmassá váljanak. Közösségi munka során megkereső tevékenységet folytatunk, állapotfelmérést, önellátásra való képesség javítását, fenntartását, egyéni készségfejlesztést, életvitellel kapcsolatos tréningek szervezését, illetve a betegségekkel kapcsolatos tájékoztatást és orvoshoz irányítást.

Mint ahogy említettem, a fejlesztő foglalkoztatás keretében is pszichiátriai betegeket foglalkoztatunk, melynek során az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján vesszük figyelembe az egyén adottságait, és foglalkoztatási terv alapján döntjük el a foglalkoztatás formáját. Mint ahogy látható is, négy területre van engedélyünk, és négy területen is dolgoznak a munkatársaink. Általános épülettakarítás, kert és parkgondozás, személyi szolgáltatás biztosítása, illetve egyéb feldolgozóipari tevékenység – ezeknek az ajándéktárgyaknak a készítése. Célunk, hogy ezekkel a munkafolyamatokkal fejlesszük, illetve helyreállítsuk azon

munkavégző képességét az ellátottaknak, amivel vissza tudjuk őket integrálni a munkaerőpiacra.

Büszkén mondhatom el, hogy van egy komoly humánerőforrásunk itt az OCM-nél, illetve a Segítő Szolgálatnál: országosan 900 fő feletti munkatársi létszámmal dolgozunk. Itt részletesen felsoroltam mind a gondozó, ápoló, étkeztetésben dolgozó munkatársak létszámát. Ami kiemelkedő, ami fontos, és hatósági ellenőrzéseken mindig előjön, hogy 100%-os szakképzettségi arányunk van, és ezzel tudunk az ellátottak szolgálatában szakértelemmel odaállni, és megfelelően szolgálni az irányukban.

Itt már szóba került az 1000 roma nő pályázat, a Nő az esélypályázat – igen, nyitottak vagyunk mindig a pályázási lehetőségekre. Ugyanígy 2014-ben is a roma emberek képzését tartottuk elsődlegesnek, illetve foglalkoztatását, így az 1000 roma nős programban 52 fő roma nőt képeztünk és foglalkoztatunk is. Az időszak, a projekt lezárási időszak után is munkatársaink maradtak ezen programban résztvevő nők. Illetve 2017-ben szintén a Nő az esély projekt keretében 9 telephely bevonásával 25 fő roma nőt tudtunk képezni. Sikernek könyveljük el, hogy ezáltal több olyan családban is tudtunk segíteni, ahol ez idáig nem volt kenyérkereső a családban. Külön említettem a 9 telephelyet, hogy mind a két programban, 9 telephelyen vontuk be a roma gondozókat. 2014-ben 52 fő, és 2017-ben pedig akkor 25 fő. Elmondhatom, hogy határozatlan idejű munkaszerződéssel foglalkoztatjuk most, akik 2017-ben itt voltak és itt részt vettek a képzésben és a programban.

Amivel mi hozzá tudunk járulni a roma társadalom felzárkóztatásához, illetve ehhez a szemlélethez, amit a Misszió is nyújt, ugye a roma nők foglalkoztatása, amelynek vannak szociálpolitikai, illetve társadalmi hatásai. Ezek a hatások, hogy a résztvevő nők képzése és foglalkoztatása lehetőség a roma integráció területén. Ezen nők révén, munkatársak révén esély nyílik a roma közösségek elérésére. Ezek a munkatársak hídszerepet töltenek be a roma közösségek és a szociális intézmények között. Munkavállalóként erősítik a roma közösségek elérését. A programmal nem pénzt – mint ahogy itt elhangzott is –, hanem hálót adtunk. Nem haladt, hanem hálót adtunk: képzést és tisztességes bért biztosítottunk a munkatársainknak. És a képzési programban résztvevő nőknek szintén megemlítettem azt a kapcsolati szerepét, amelyben eléri mind a szociális, mind a gyerekjóléti, mind a gyerekvédelmi szolgáltatásokat, amelyet eddig nem akartak, vagy nem ismertek szolgáltatásként, ami lehetőség volt vagy lehetőség lenne számukra.

Működési jellemzőink és erősségeink. Jelenleg 61 olyan településen látunk el napi gondozási tevékenységet, melyek 3000 fő alatti lélekszámmal rendelkeznek. Legtöbb helyen egyedüli szolgáltatóként segítjük az elöregedő, hátrányos helyzetű falvak és települések lakosait. A kistelepülésekre jellemző a foglalkoztatási, iskolázottsági, lakhatási és jövedelmi elmaradottság. A roma lakosság felé szolgálunk, és nyitottak vagyunk: mind az ellátottjaink, mind a munkatársaink között nagy létszámmal megjelennek a roma lakosok. Egységet teremtünk a kisebbség-többség viszonylatában, és egyházi intézményként elengedhetetlennek tartjuk jelen lenni az ellátottak,

illetve a munkatársaink életében, és krízishelyzeteket kezelni a missziós terület bevonásával.

Mindennapi nehézségeink a működés során. Ezt is meg kell említeni, hogy a folyamatosan változó jogszabályi keretek, ezek mindennapi kihívásokat jelentenek számunkra. A humán erőforrás hiánya, hiszen számos külföldi munkavállalási lehetőség, illetve termelőipari vákuum elszívja a szakképzett munkatársainkat. A szociális munka és a szociális gondozó képzés presztízsének a romlása. Szakképzési rendszer átalakítása, és a gondozók fizikai és mentális kimerültsége.

Viszont van olyan is, amire büszkék vagyunk. Ezek: a gyülekezeti háttérből kiinduló terephely felépülés, erős szellemi háttér, aktív missziós jelenlét; elért eredményeink megtartása, többlétszolgáltatások biztosítása; a Segítő Szolgálat létjogosultsága a hazai ellátórendszerben; kiváló, elismert szakmai munka, elhivatott munkatársaink; a folyamatos szakmai képzés és szupervízió biztosítása a munkatársaink részére; ellátottjaink felől érkező pozitív visszajelzések, elégedettségek; és a hatósági ellenőrzéseken való kiváló megfelelés. Illetve nem utolsó sorban szeretném megemlíteni a 2012-ben alapított Év gondozója, majd a 2018-ban alapított Év dolgozója elismerés díjat, amelyet irodai munkatársunknak, illetve gondozói munkatársunknak tudunk átadni, és jutalmazni tudjuk őket.

Terveink és céljaink: növekvő egyházi szerepvállalás mind az egészségügyi, mind a szociális szakellátások tehermentesítésében; több öngondoskodást kiemelő szociális alapszolgáltatás bevezetése; komplex idős, szakosított szolgáltatásrendszer, intézményrendszer

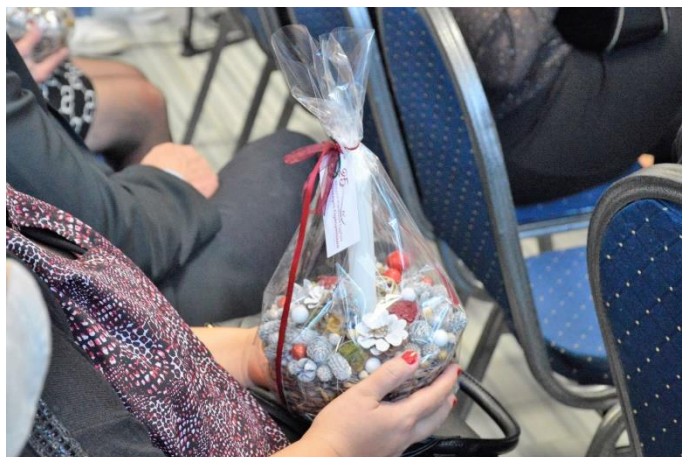
kiépítése, választ adva a demográfiai öregedés kérdésére; illetve a marginalizálódott társadalmi csoportok integrációjának elősegítése.

Ezt nem szabad elfelejteni, hogy ezt közösen, a missziós hálózatunkkal együtt tudjuk karöltve, mert egy csónakban vagyunk, és együtt megyünk előre tovább.

Nagyon szépen köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

Dr. Szilágyiné Morár Ildikó:

Mi is köszönjük. A fejlesztő foglalkoztató Hajnikáéknál olyan jól működik, hogy ilyen csodákat készítettek, amiket kérlek Albert és János, néhányat legyél kedves a vendégeinknek átadni, és minden kedves vendégünknek készítettek advent idején egy adventi koszorút. A kollégáink majd a bejáratnál átadják, de jelképesen most néhányat szeretnénk átadni, hogy ezzel segítsük a készülődést. Ha ránéznek erre a koszorúra, gondoljanak a Missziókra szeretettel, és erre a mai napra.

A rendezvény múltat-jelent összefoglaló és reményteljes jövőképet mutató konferenciája ezzel véget ért. A rendezvény házigazdái nevében megköszönöm a szakmai programon való részvételt, az előadóknak a közreműködést. Bízunk benne, hogy mindenki merített ösztönzést a hazai cigányság támogatása, a békés, szeretetteljes együttélés érdekében végzett munkához, szolgálathoz, társadalmunk közös erővel történő építéséhez.

De hát a jubileumi rendezvényünk folytatódik, hiszen fél kettőkor a Reményhír Intézményünkben szeretettel várjuk önöket. Az iskola udvarán a Missziónk 25 éves szolgálatának tiszteletére emlékfal elültetésére kerül sor, majd az iskola aulájában állófogadás lesz, ahol vendégeink az ország első cigány vendéglője, a békési Kira vendéglő autentikus finomságait kóstolhatják meg és közreműködnek természetesen az iskolánk diákjai.

Köszönjük a türelmüket, és nagyon jó, hogy itt voltak.

Találkozzunk az iskolában!